National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont. K1A 0N4

National Library
Bibliothèque nationale
JAN 30 1985
NEWSPAPER DIVISION

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 3 (1820) 1985 | NELJAPÄEVAL, 17. JAANUARIL — THURSDAY, JANUARY 17 | XXXVI aastakäik

Genfis alanud läbirääkimised jätkuvad lähemal ajal

USA välisminister George Shultzi ja N. Liidu välisminister Andrei Gromõko nõupidamine Genfis andis tulemusi ja ühiselt avaldatud teadaande kohaselt alustatakse ühiseid nõupidamisi lähemal ajal kokkuleppe saavutamiseks tuumrelvade kasutamise piiramiseks. Kaugemaks eesmärgiks selle juures on tuumrelvade kasutamise täielik keelustamine tulevases sõjas.

Välisministrite nõupidamine Genfis kestis 2 päeva. See algas 7. jaan. hommikul ja lõppes 8. jaan hilisõhtul. Kokku kulus ühisteks nõupidamisteks 14 ja 1/2 tundi. Juba sellest võib järeldada, et välisministritel oli kaasas tungiv soovitus mingile kokkuleppele jõuda ning uute läbirääkimistega alata kokkuleppe saavutamiseks tuumrelvade arvu vähendamise alal, et vähendada pinget suurvõimude vahel. Välisministrid saavutasid soovitud kokkuleppe, et uued läbirääkimised võiks alata sõjapoliitiliste ekspertide vahel kokkuleppes ettenähtud aladel.

N. Liidu teadetebüroo TASS teatel on N. Liidu kommunistliku partei poliitbüroo jäänud täiesti rahule välisminister Andrei Gromõko aruandega Genfis saavutatud kokkuleppega, eriti edaspidiste läbirääkimiste ja nõupidamiste suhtes. Poliitbüroo hindas kõrgelt välisminister Gromõko töö tulemusi ja avaldas head meelt selle üle, et president Reagan on rohkem paenduvamaks muutunud kui Moskvas arvati. Ametliku teate kohaselt poliitbüroo ei omistanud erilist tähelepanu president Reagani „Star War" relvade arendamise kavale, kui tema erilisele oma maa kaitsmise probleemile. See vähendas suurel määral pinevust suurvõimude vahel.

Oma rapordi esitamisel poliitbüroos, välisminister Gromõko oli selgitanud, et välisministrite kokkuleppe saavutamisel oli üheks eeltingimuseks nõue, et tulevase tuumrelvade vähendamise kokkuleppe juurde peab kuuluma võimalus täieliku kontrolli teostamiseks, kas mõlemad kokkuleppeosalised oma lubadusi täidavad või mitte. Poliitbüroo liikmed nõustusid ka sellega ja avaldasid arvamist, et uued ja suuremaulatuslikud nõupidamised USA ja N. Liidu vahel võiks alata juba lähemal ajal, tuumrelvade arvu vähendamise alal.

(Järg lhk. 6)

XVII Lääneranniku Eesti Päevade juhtkond. 1. rida: EOLL ja Päevade juhatus: Onni Kollom — abiesimees, Kati Keister — laekur, Mart Kübarsepp — abiesimees, — Lehti Merilo — esinaine, Zoja Vaga — abiesinaine, Helmuth Kalmann — peasekretär, Otto Kurvits — sekretär. 2. rida: Aaro Kubbo — Eesti pood, Malle Kollom — majutamine, Olav Merilo — Päevade ball, Hilja Kiesel — Meie sünnimaa varamu, Kristi Merilo — reklaam, Asta Kalmann — noorte olümpiaad, Fromhold Orav — pääsmete eelmüük, Leitmar Kesküla — teatriala, Sõduriõhtu, Raimond Leeto — kultuurfilmid, Kalle Merilo — kiriklikud üritused, rahvapidu. 3. rida: Fred Haas — erakokkutulekud, Miralda Talviste — kohvilauad, dr. Ilmar Kiesel — kunstinäitus, Laine Pettai — majutamine kodudes, Liina Teose — rahvatants, Mihkel Talviste — graafika, Gustav Vaga — rahvuslik seminar. (Pildilt puuduvad: Helle Merilo, Tiina Johnston, Anne Eby, Maarja Paris, Linda Kesküla, dr. Toomas Palm, Arvo Annus, Arne Kesküla, Priit Pajutee).

Huvi Lääneranniku Eesti Päevade vastu kasvab

PORTLAND, Oregon — Kui aluseks võtta seniseid järelpärimisi ja eraviisilisi kommentaare, võib oletada Lääneranniku Eesti Päevadest osavõtjate hulgas läänekalda eestlaste kõrval ka arvukalt rahvuskaaslasi mandri kesk- ja idaosast. Teadaolevalt on torontolastel Kalju Jõgi organiseerimisel kavatsusel turismireis bussiga Alaska kaudu Portlandi. Chicago segakoor ja näitering kaaluvad ühissõidu võimalusi Päevadest osavõtuks. Asjaolu, et suurem osa siia asunuist on nüüd jõudnud pensioni ikka ja soovivad veidi enam ringi reisida, lisab kindlasti ka Päevade osavõtule.

Külalislahked Päevade korraldajad ja kogu Portlandi eestlaspere ulatab tere-käe kõigile „tuhandest tuulest" tulejatele.

Igasuguseks järelepärimiseks pöörduda: Estonian League of the West Coast; 3465 East Burnside Street; Portland, OR 97214.

XVII Lääneranniku Eesti Päevade raamkava, milline möödunud aasta jooksul tegi läbi loomulikke muudatusi, on nüüd enam-vähem kristalliseerunud. Detsembri keskpaiku väl-

(Järg lhk. 6)

Ligi 400 said surma raudteeõnnetusel Etioopias

Addis Abebast umbes 145 km idapool sõitis pühapäeval reisjaterong välja rööbastest ja mõned vagunid kukkusid sügavasse orgu. Surma said 382 ja vigastada 370. See on suurim raudteeõnnetus, mis olnud Aafrikas.

Õnnetuse tõttu on takistatud toiduainete vedu põua tõttu nälgivale rahvale.

Aleksis Rannit surnud

Pühapäeval, 8. jaanuaril suri oma kodus New Havenis südameataki tagajärjel luuletaja ja kunstiteadlane prof. Aleksis Rannit. Ta oli 70-aastane.

Prof. Rannit oli Yale Ülikooli raamatukogu Slaavi ja Ida-Euroopa kollektsioonide kuraator 20 aastat kuni pensionile minekuni 1981.a.

Sündinud Kallastel, õppis Tartus, Kaunase ja Vilniuse ülikoolides, Saksamaal Freiburgis ja Columbia ülikoolis, mille lõpetas 1956. a. M.A. ja M.S. kraadiga. On Stokholmi ja Lõuna-Korea ülikoolide audoktor.

Aleksis Rannitilt on ilmunud seitse luuletuskogu. Tema kriitilisi vaatlusi ja uurimusi on ilmunud paljudes väljaannetes. Silmapaistev osa oli tal Eesti PEN klubi õiguste eest seismisel.

Sõjaväelise atašee abi Sergei Kopeiko (keskel) oli aasta tagasi saatmas jaamas oma eelkäijat Pjotr Sirkoijt (vasakul).

Eesti päritoluga Nõukogude diplomaat kutsuti Rootsist tagasi

STOKHOLM (EPL) — Nõukogude suursaatkonnast Stokholmis on koju kutsutud rida diplomaate, kes esinesid Charlie Nordblomi raamatus „Industrispionage".

Nende hulgas ka saatkonna eesti päritoluga atashee Kalle Seigur, kes Norblomi andmetel kuulus KGB koosseisu.

Kalle Seigur kandis atashee ametinimetust.

Rootsi massimeediumid jutustavad uuest fenomeenist Nõukogude diplomaatidega: need pakivad äkki kiiresti oma asjad ja lahkuvad maalt, kui „jalgealune on läinud kuumaks" ja ähvardab rootsipoolne nõudmine nende väljasaatmiseks. Sellega väldi-takse järjekordsed piinlikud diplomaatspioonide vahelejäämised.

Nähe on silma torganud eriti äsja kahe vene rahvusest diplomaadi maalt lahkumisega, kellest üks oli sõjaväelise atašee abi Sergei Kopeiko, kes enne Rootsi tulekut teenis Nõukogude saatkonnas Helsingis ja keda peetakse Moskva sõjaliseluureorganisatsiooni GRU meheks.

Kopeiko lahkumine oli nii kiire, et tal polnud mahti ära ütelda varem kindlaks määratud kohtamisi rootslastega.

Kopeikol ei olnud Helsingis mingit sõjaväelist kraadi — seal oli ta saatkonna juures tõlgina. Kui ta N. Liitu tagasi läks, tegi ta läbi sõjaakadeemia kursuse — ilmselt luureohvitseridele GRU-s ja määrati siis a. 1980 Stokholmi sõjaväelise atašee abiks.

Kopeiko eelkäija Pjotr Širokij oli mullu üks nendest, kes pidi lahkuma. 28. detsembril oli teda ja ta perekonda jaama saatmas ka Sergei Kopeiko.

Sergei Kopeikole juhib spionaažiraamatu „Industrispionage" veergudel tähelepanu ka Charlie Norblom. Tema loetelus GRU ja KGB agentidest saatkonna juures esinevatest nimedest on 14 välja vahetatud, seega peaaegu üks kolmandik praegu akrediteeritud 39-st diplomaadist.

VAIMULIK KONTSERT
LEMBIT AVESSONI
MISSA SANCTA TRINITATIS
Musica Divina, koor ja orkester — LEMBIT AVESSON.
MARGARET SMITH — sopran, IRENE LOOSBERG — alt;
HAROLD LEATHER — bass.
EELK Toronto Vana-Andrese kirikus, 363 Jarvis St.
pühapäeval, 27. jaan. kell 5.00 p.l.

T.E.V.Ü.
32-SE AASTAPÄEVA PIDU
26. jaan. 1985 Eesti Maja suures saalis algusega kell 7.00 õ.
Kavas: TAMARA NORHEIM, KAI KÄÄRID TANTSUTRUPP
Baar ● Einelaud ● Loterii ● Tants
Pääsmed $10.00. Laudade ettetellimine: J. Kirsipuu, tel. 481-5793.

TARTU INSTITUUT
310 BLOOR ST. WEST
TORONTO, M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina jaam
LOENGUD VALGUSPILTIDEGA!
Risti ja põiki India lossides ja templites
mag. LIINA LIIVAMÄGI — York'i ülikoolist
Teisipäeval, 22. jaan. kell 19.30
° ° ° ° ° °
Kaks aastat Zimbabwes, Namibia ja L.-Aafrika
ELS GREENSIDES
Teisipäeval, 5. veebruaril kell 19.30
Kohvi ja jutlemine, nagu alati.
KÕIK ON KUTSUTUD

BAPTISTI KOGUDUS — 883 Broadview Ave.
JUUBELI MUUSIKASEERIA
Pühapäeval, 27. jaan. kell 18.00
ALT ASTA KAUPSI LAULUÕHTU
60-ne a. sünnipäeva tähistamiseks
° ° ° ° ° °
Pühapäeval, 3. veebr. kell 18.00
VIOLAKUNSTNIK JUHAN PEIPMAN
Austraaliast muusikaõhtu.
Kaastegevad Ch.Kipper — klaver, K. Raid — tšello.
KÕIK LAHKELT KUTSUTUD

Eesti Gaiderite Kogu Kanada Koondise
TALIHARI '85
Pühapäeval, 27.jaanuaril kell 3 p.l.
Eesti Maja suures saalis
EESKAVA — KOHVILAUD — LOTERII

Etobicoke Civic Centre's
KUNSTINÄITUS
25 kunstnikku esitavad 90 tööd: U. Aedna, S. Ainso, M. Ait, H. Foog, H. Herman, A. Järvesoo, S. Kaljur, H. Kock, A. Kingissepp, M. Koppel, A. Lee, I. Leetaru, A. Luik, M. Maiste, J. Mikiver, V. Pallandi, V. Pihlak, E. Ruberg, L. Sova, O. Timmas, E. Timusk, H. Toru, R. Tulving, A. Vahtra, I. Wallner.
Näitus avatud 7. jaan. — 31. jaan. 1985. Päeviti avatud kella 9.00 — 5.00, laupäeval & pühapäeval kella 2.00 — 5.00.
The West Mall & Burnhamthrope Rd.
Informatsiooniks helistada: Livia Holmberg — tel. 233-6482; Maret Rasins — tel. 924-2733.

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA.
Tel. (201) 262-0778.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.
Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ.. laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Üle meremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Majandus erakapitali kätte

Pärast flirtimist liberalismiga ja sellest tingitud riigimajandusega on mitmed maad tagasi pöördumas eramajanduse juurde, nende hulgas ka Kanada. Vähem on riigimajandusest olnud mõjutatud USA, kui mitte arvestada keskvalitsuse reguleerivad süstid osariikide valitsuste kaudu, mis Reagani valitsusega seoses on elimineeritud viimaste aastate jooksul.

Kanadas on konservatiivide valitsus liiga äsjane selleks, et näha siin denatsionaliseerimise täit ulatust. On siiski selge, et likvideerimisele tuleb nn. Kanada väljaarendamise riiklik korporatsioon (Canada Development Corporatsion), mis moodustati liberaalide võimu poolt ja mis haarab rea suuremaid ettevõtteid. Peaminister Trudeau võimule tulles deklareeris viimane nn. just society ülesehitamist ja sellega seoses kapitalide ümberjaotust. Kuid asjata ootas „väike mees", et siit peale hakkab suurkapitalilt ka tema kukrusse tulema summasid ja et tema elu muutub kergemaks. Valitsus moodustas CDC, pani selle kõrgemasse ametkonda kõrgepalgalistele kohtadele omamehed ja ainult ülevõetud suurettevõtete puudujäägid lisandusid riigi fiskusse mitmeid kanaleid pidi.

Nii tuli ka Kanadal üle elada kulukas sotsialiseerimise periood, mille likvideerimisele on nüüd asunud Mulroney valitsus. Ometi oli Kanada liberaalidel silma ees käis pilt, mida tähendas Inglismaale suure osa Inglise majanduse natsionaliseerimine Attlee ja Wilsoni valitsuse poliitika oma tööerakonna nimel.Laboriitide majanduspoliitika viis Inglismaa peagu pankroti äärele ja tulemuseks oli inglise naelsterlingu enneolemata langus vahekorras teiste maade vääringute — ja sellest madalseisust pole inglise nael suutnud välja saada. Seda vaatamata sellele, et nael tuli vahepeal vähemalt kaks korda devalveerida.

Inglismaa kaotas teiste maade silmis usalduse, kuid kaotajate seas oli ka inglise tööliskond. Lõpuks oli Inglismaal tarvis tugevat konservatiivi Margareth Thatcheri, kes on julgelt asunud lammutama tööerakonna ülesehitust ja riigistatud majanduse erakapitali kätte müümisele. Thatcheri valitsus on erakapitali kätte müünud 12 suuremat ettevõtet 12 miljardi väärtuses ja on sellega rikastanud riigi fiskust. Eelcleva nelja aasta jooksul tahab valitsus erakapitalile müüa hulga ettevõtteid 13 miljardi dollari väärtuses.

Valitsuse operatsioonid eraettevõtluse müükide alal leiab elavat kõlapinda ja iseloomustav on, et isegi osa sotsialistlikust tööliskonnast oma vabu summasid ostudesse investeerib. Osa ettevõtteist on valitsus täielikult välja müünud, teistes on valitsus säilitanud esialgeselt 23 kuni 49 protsenti aktsiatest. Nii on Inglismaa pärastsõjaaegne majanduslik eksperiment ka Kanadale eeskujuks ja olemasolev konservatiivide valitsus omab nagu vaimse tugipunkti nii natsionaliseerimise kui ka denatsionaliseerimise osas. Majanduslikust erasektorist tulnud Mulroney omab ka isiklikult rikkalikke majanduslikke kogemusi. Nii ei tohiks tema otsustamisvõime varjutatud olla ühiskondlikest filosoofiatest nagu see Trudeaul oli.

Konservatiivide valitsuse uus mõtlemisviis Ottawas on välja kutsunud tugeva vastureaktsiooni liberaalide erakonnas ja suuremaks kannatajaks on nende juht J. Turner, kelle kaela katsutakse veeretada kõik liberaalide ebaedu nii viimastel valimistel kui ka jooksvas töös. Ükski ei taha aktsepteerida tõsiasja, et süü ei ole Turneris, vaid 15 aastat võimul olnud Trudeau valitsusel, kes oskas Kanada viia majandusliku kuristiku äärele, kust tagasitulek on raske.

Kui praegune valitsus suudab end eramajandusest välja tõmmata ja vabanenud kapitalide arvel tasuda osagi riigivõlgu, siis võidab sellega iga maksumaksja, kes on osaline riigivõlgade korrashoidmisel.

Inglismaal on müüdud riigi ettevõtted osaliselt juba suutnud näidata oma edukust erakapitali kätes. Tulemuseks on suuremad läbikäigud ja tõusnud kasud. See võimaldab suuremaid investeerimisi ja lõpuks võimaldab ka töötajate suuremat rakendamist.

Lääne-Saksamaa ja Jaapan on jälgimas Inglismaad oma riiklike ettevõtete denatsionaliseerimisega ja ka sotsialistlik Prantsusmaa peab silma peal sellises protsessis.

Ei tohi kahe silma vahele jätta ka majanduslikku arengut Hiinas, kus avalikult propageeritakse erakäte sekkumist majandusse, mis oli Mao päevist peale otse lubamata mõtlemisviis. Kui Hiina jõuab isegi osalise eramajanduseni,siis järgmise kümne aastaga on ta sammumas mööda Nõukogude Liidust. Mis saab siis nõukogude praegusest kommunismist ja tsentraliseeritud majandusest, mis alatoodab ainult defitsiitset kaupa. Lõpuks peavad ka mehed Kremlis aru saada, et relvade toodang üksi ei suuda toota miljoneid kodanikke, kuigi relvadega võidakse väljaspoole teha palju pahandust.

V.

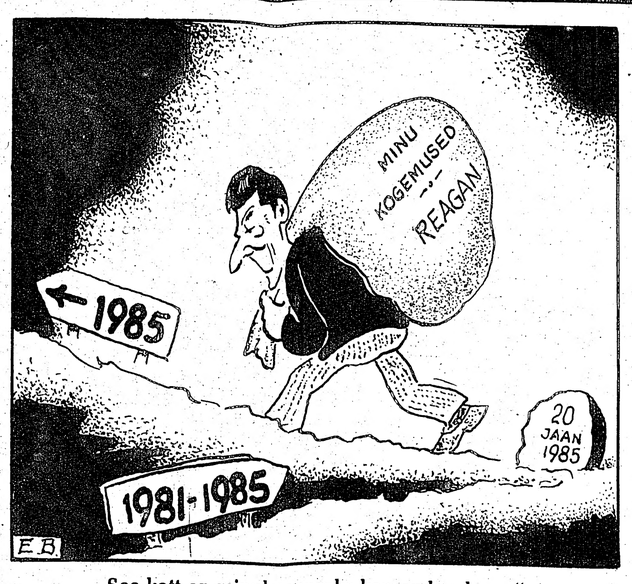

„See kott on minule suureks kergenduseks . . ."

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Süüdistus usuteadlaste konverentsil

„Meie Elus" nr. 29, 1984.a. on toodud artikkel Usuteadlaste konverentsi ja Kirikukongressi üle. Seal on toodud ära ka dr. Võõbuse resolutsioon, „et õp. J. Aarik pikka aega kestnud kallaletungidega meiega peapiiskopile on minetanud hingekarjase väärikuse, heites varju meie kirikule", kusjuures peapiiskop „suurtes kohustustes seda kõike pidi taluma."

Sellise üldsõnalise süüdistuse puhul, kus ei nimetata, millised need „kallaletungid" olid, lubatagu mul siinkohal sõna võtta.

Dr. Võõbuse poolt esitatud süüdistus on seotud „Eesti Kirikus" nr. 1/84 tekkinud eksitusega, kus Maria Veemi artiklis „Kiriku huvides reis ümber maailma" oli Adelaide koguduse tegevuse kohta üteldud, nagu juhatuse liikmed ei oleks olnud nõukogu poolt valitud, vaid õpetaja „nimetatud". Kui koguduse juhatus sellise eksliku artikli puhul saatis õienduse „Eesti Kirikule", siis peapiiskop K. Veem ajakirja vastutava toimetajana seda ei avaldanud.

Selle peale ma kirjutasin dr. Võõbusele ja palusin temal assessorina kaasa aidata õienduse ilmumisele. Temalt ma sain vastuse 12. juunist 1984. a., kus kirjutab, et seda kaasabi „ma küll ei saa anda. See on mul äärmiselt vastumeelt. Mul on võimatu Sinust aru saada, et Sul oli vaja peapiiskopi abikaasale kallale minna." Ja edasi, „mis tähendab see väike vääratus . . ." Sellise kirja üle ma imestasin, sest ükski õiglane inimene ei tohiks olla eksituse õiendamise vastu.

Kuna õiendus oli vajalik minu ja koguduse huvides, siis ma kirjutasin Usuteadlaste konverentsile ja saatsin ärakirja dr. Võõbusele.

Kuna õienduse üle oli palju kirjutatud, siis peapiiskop K. Veem ilma dr. Võõbuse abita parandas vea ja laskis „Eesti Kirikus', nr. 3/84 teatada et mina Adelaide koguduse juhatuse liikmeid ametisse ei olnud nimetanud. Selliselt on lahendatud eksitus, et ajakiri õiendust varem ei avaldanud, millest minu süüdistamine dr. Võõbuse poolt alguse oli saanud. Palusin dr. Võõbusele minu vastu esitatud süüdistus tagasi võtta, mida ta teinud ei ole.

Mis puutub Usuteadlaste konverentsi ja Kirikukongressi tegevusse seoses minu süüdistamisega, siis peapiiskop J. Kõpp kehtestas ajutisena „Põhimääruste muudatused" 1958. a., teadlikult jättis sealt välja kohtukorra. Selle tõttu meie kirikus ükski isik ega asutus ei tohi kohtukorra puudumisel hakata kedagi süüdistama. Kuna usuteadlaste konverents ja Kirikukongress pole kohtuasutused ja selleta nende pädevusse ei kuulu isikute süüdistamine, ei olnud neil kirikuseaduse ja ka koosoleku korra järgi mingit õigust minu kohta tagaselja süüdistavat otsust teha.

Edaspidi peaks selliseid ülekohtuseid süüditusi meie kirikus välditama!

J. AARIK

EELK konsistooriumi pressiinformatsioonis, mis saadeti toimetusele viis kuud pärast EELK Usuteadlaste Konverentsi, üteldakse:

„Kohal algatatud küsimuste all esitati kaks resolutsiooni. Ühe neist esitas assessor, professor Arthur Võõbus. Ta ütles ms.:

„Peapiiskop ise ei ole kedagi palunud selles küsimuses sõna võtta, aga ma tunnen, et ma ei saa vaikida. Ma esitan siin ühe resolutsiooni, mida võite arutata, muuta või ka uue koostada. See on järgmine: „Usuteadlaste konverents märgib sügava kahjatsusega, et abipraost õp. J. Aarik'u pikka aega kestnud kallaletungid meie peapiiskopile on minetanud hingekarjase väärikuse, heites varju meie kirikule. Usuteadlaste konverents seisab solidaarsuse tundes ja kristlikus osaduses oma ülemkarjase kõrval, kes oma suurtes kohustustes on pidanud seda kõike taluma."

Ettepanekule järgnenud hääletamisel kõik olid selle resolutsiooni poolt.

Teine resolutsiooni ettepanek oli abipraost Johannes Aarikult. Kuna Aarik ei saanud isiklikult kohal viibida, luges ettepaneku koosoleku juhataja, praost Taul. Ettepaneku tekst oli järgmine:

„Kui eesti kiriku häälekandja „Eesti Kirik" on eksinud kontrollimata kaastöö avaldamisel, siis tuleb avaldus õiendada hilisemates numbrites."

Kuid usuteadlaste konverents arvas, et see ei kuulunud konverentsi pädevusse."

Relvastatud ultra-parempoolsad USA-s

Liiduvalitsuse prokurörid Washingtonist ja USA 6-st osariigist, kohtusid vana-aasta lõpul teiste äärmuslike parempoolsete tegevust jälgivate instantsidega Seattles, Oregonis, ühenduses viimasel ajal siin-seal üle maa esile kerkinud eeskujulikult relvastatud gruppidega, kellede sihiks olla laiendada „valgete ameeriklaste revolutsiooni armeed", arendada rassivõitlust ja teostada riigipööre.

Ajakirjanduses avaldati sensatsioonilised artiklid, näit. N.Y. Times'is, et need ultra-parempoolsed grupid — mis kannavad ka „Silent Brotherhood" nimetust, on anti-semiidid.

Liiduvalitsuse agendid on saanud kätte nende juhiseid, kus näiteks punktide edutamisega need nn. aaria-sõdurid tõusevad kangelase tasemele mõrvates juute, musti, liiduvalitsuse kohtunikke ja FBI agente. Sõda on kuulutatud ka „juutidelt-kontrollitud meedia" ja „sionistidelt üle võetud valitsuse" vastu. Koalitsioonis olevailt gruppidelt levitatakse publikatsioone, et „. . . valitsus on võetud üle juutidelt, kes on Saatana järeletulijad ja tulevad hävitada suures rassi- ja ususõjas (Armagetton)", — nagu märgib N.Y. Times.

Need grupid on hankinud omale miljoneid dollareid pangaröövide j.m. teel, nende liikmeil on olnud tulevahetusi politsei ja liiduval. agentidega ning paaris kohas on kätte saadud neilt automaatrelvi, plastiklõhkeaineid, granaate jne.

USA-s kui demokraatlikus riigis on ka varemalt igat liiki äärmuslikke poliitilisi j.t. gruppe organiseeritud, samuti on need levitanud oma ideoloogiat ja programme, teostanud ka kuritegelikke aktsioone. Seekord, kus meedias on osutatud ülaltoodule üsna laialdast tähelepanu, näib olevat tegemist nagu tõsisema küsimusega. Võib tähelepanna ka samaaegset teist aktsiooni, kus massimeedias ja mujal avalikkuses on hakatud õhutama juutide ja mustade „ajaloolise koalitsiooni" taasvajadust.

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Pärast juubelit

Seniste ülemaailmsete Estode ja muude suuremate ürituste puhkudel ja nüüd 40-aastase võõrsilviibimise juubeli tähistamisel on meie asukohamaade sõbrad imetlenud eestlaste kauaaegset vastupidamist võõraste rahvaste keskel. See suur imetlus ilmnes eriti markantselt Esto-80 puhul Stokholmis neli aastat tagasi. Seda oleme imetlenud meiegi oma rahvuslike suurürituste ülevas meeleolus. See ülev meeleolu kõrgneb veelgi, kui me mõtleme oma rahvakillukeste äärmiselt hajutatud seisundile ja omavahelistele suurtele kaugustele üle maailma — Soomest Austraaliani.

Nüüd on seekordsete pidupäevade ja juubeli elevus juba haihtuma hakanud ja me oleme taas igaüks oma halli argipäeva askelduste tuhinas. Selles tuhinas mõlgub ometi endiselt meie meeles oma kodumaa raske saatus, mis näib järjest raskenevat. Meie suureks trööstiks on aga aeg siiski edasi arenenud nii kaugele, et enam ei näi olevat mingit kahtlust, kas meie kodumaa saab vabaks võõrast vägivallast, vaid küsimus on veel vaid selles, millal ta vabaneb. See „millal" võib aga usutavasti veel üsna kaugel olla. Seetõttu seisab meie ees tõenäoliselt veel pikk ooteaeg. Sellel ooteajal me ometi ei saa seista käed taskus ja oodata selle lõppu, sest meie ees seisab edasi raske töö ja võitlus oma rahvusliku kasvtuse ja õpetuse tööväljal.

Sellel tööväljal on kasvavalt rohkesti probleeme. Siinkohal olgu vihjatud ühele kõige tähtsamale — eesti keele oskuse säilitamine võõrsil. See ülesanne on olnud meie töökavas juba 40 aastat. Aja jooksul on aga see muutunud väga tõsiseks, sest pikk ooteaeg on teinud töö. Seetõttu on eriti meie kõige noorema põlvkonna eesti keele puudulik oskus või koguni selle puudumine suurt muret tekitav. Sellel alal esineva olukorra kohta olgu ühe iseloomustava näitena esitatud väljavõte „Eesti Häälest" (nr. 1978 k.a.) Inglismaa eesti suvekodust sel suvel: „Laste suvekodust osavõtjaid oli 13, neist 7 poissi ja 6 tüdrukut, kellest 10 juba varem olnud suvekodus. Pooled osavõtjaist kõnelesid emakeelt, kuna teistel piirdus see üksikute lausete või sõnadega, mispärast suur osa ajast tuli pühendada emakeele õpetamiseks."

Siin esitatud näide ei kehti ainult Inglismaa kohta, sest ka teiste maade suvekodudesse on ikka toodud eesti keelt puudulikult oskavaid lapsi, kuigi proportsioonid eesti keelt oskavate ja mitteoskavate laste arvu vahel võivad olla erineva. Eesti keelt puudulikult oskavate laste suvekodudesse toomine on aga muidugi väga rõõmustav nähe ja kõikjal on neile alati öeldud tere tulemast! Meie tänu ja kiitus ka neile lastevanemaile, kes toovad oma puudulikult eesti keelt oskavad lapsed eesti suvekodudesse ja eesti koolidesse!

Meil aga tuleb kõigile lastevanemaile appi minna hällist alates, sest eesti keele õppimine peab sealt algama. Eriti peame seda tegema, kui lapsed on juba 4—5 aastasteks saanud — see tähendab siis, kui lapsel juba hakkab arenema võime lugemisoskuse algmete omandamiseks. Appiminekut on juba püütud teostada. Siinkohal olgu märgitud vaid mõned näited hilisemast ajast. Mõned aastad tagasi ilmus Austraalias „Õpime eesti keelt", mis on määratud lastele 5. — 8. eluaasta vahel. Selles on osa teksti inglise keeles, mille vajaduse korral asendamine rootsi, saksa või muu keelega ei peaks tekitama ületamatuid raskusi. See on sobiv kasutamiseks eesti keele õpetamisel koduõpetuses, lasteaedades ja suvekodudesski.

Äsja ilmus Rootsis taoline õpik umbes samale eale, kuid on oma mahult ulatuslikum: „Minu raamat" Seegi õpik hõlbustab suuresti eesti keele õppimist ja õpetamist, eriti sõnavara omandamist. Need on kaks head abilist eesti keele õpetamisel ja õppimisel algastmel. On ainult tarvis omandada ja kasutamisele võtta seal, kus selleks on vajadust. Muidugi on veel rohkesti muudki õppe- ja õpimaterjali kasutamiseks kodus ja koolis. Kõike ei jõudnud siinkohal märkida.

Eesti koolide/täienduskoolide õpilaste arvus on viimasel ajal ilmnenud tagasiminekut. Selle peamisteks ajenditeks on olnud madal sündimus ja osa lastevanemate — ka segaabieludes ükskõiksus oma lastele eesti keele õpetuse teostamisel. Laste arvu vähenemise tõttu on kohati tulnud koguni eesti koole sulgeda. Mõnes kohas on saadud siiski taas uusi koole tegevusse rakendada ja aja jooksul võivad olukorrad mitmel pool mujalgi muutuda. Suletud koolide asemel ja kohtades, kus laste vähese arvu tõttu ei saa koole avada, tuleb korraldada koduõpetust — siin Rootsis ka kodukeele õpetust. Me ei või oma käsi longu lasta, vaid peame edasi töötama kõikjal, kus on eesti lapsi ja noori, kas või üksainus! Siis on meie võõrsilpüsimine kindlustatud, kuni kord saabub otsustav pööre, mille tulekus ei ole ju enam mingit kahtlust.

Viimasel ajal on hakatud kõnelema ja kirjutama umbkeelsete huvitundjate eesti kultuuri ja üldse meie omakultuurilise isetegevuse tööväljadele kaasatõmbamisest. Muidugi ei ole meil midagi umbkeelsete huvitundjate vastu! Kõik on tere tulnud näit. laulukooridesse, rahvatantsutruppidesse ja paljudele muudelegi aladele, mis kellelgi meeldib ja sobib. Me oleme alati valmis neid aitama nende püüdlustes eesti keele õppimisel kõnes ja kirjas. Ka oleme nõus vajaduse korral kaasa aitama neile eesti keele kursuste korraldamisel. Aga umbkeelsete huvitundjate pärast me ei saa siiski loobuda oma eesti keelest, selle õpetamisest ja õppimisest ning intensiivsest kasutamisest kõikjal, kus selleks on vajadus ja võimalus. Välis-Eestis on meie püsimise eelduseks kakskeelne välis-eestlus. Ärgem unustagem tõsiasja, et ainult eesti keele abil püsib ja edasiareneb eesti kultuur võõrsil oma väga mitmesugustel aladel (eestikeelne kirjandus, ajakirjandus ja palju muud).

Kõige lõpuks olgem teadlikud sellestki, et kui ei ole eesti keelt, siis ei ole ka enam eestlust, veel vähem väliseestlust. Välis-Eesti ja seega väliseestlus peab püsima jääma ka siis, kui meie kodumaa kord vabaneb võõrast vägivallast, sest ka pärast vabanemist vajab meie kodumaa rahvuslikult kindlat ja majanduslikult tugevat väliseestlust rohkem kui kunagi varem oma pika ajaloo kestel.

Meie silmade ees virvendab ükskord vaba Kodu-Eesti ja Välis-Eesti ühine globaalne eestlus.

HERMAN RAJAMAA

„Ameerika Hääle" moderniseerimine käigus

USA saavutas kokkulepped viie riigiga, et uuendada võimekamaks ja ajakohasemaks „Ameerika Hääle" raadiosaadete ülekandejaamu. Samal ajal tõstetakse saateid seniselt 42-lt keelelt 60-le, eriti silmapaistvalt N. Venele alistatud erirahvuste osas. Mitmekülgne moderniseerimine, mis käigus, on selleks määratud 1500-miljoni dollari suuruse programmi osa. USA valitsus avaldas soovi saada ülekandejaama ka Iisraeli, mis oleks eriti saateid parandav Afganistani ja ümbruse suhtes, ent Iisrael lükkas selle tagasi.

USA on nüüd jätkanud survet oma liitlasele ja president Reagan saatis isiklikult selles asjas kirja Iisraeli peaminister S. Peresile. Mõned juutide ringkonnad kardavad, et ülekandejaama loomine Iisraeli võivat kahjustada vahekorda Moskvaga juutide väljarändamise võimalusteks süüdistusega, et Iisraeli hakkab „ameerika imperialistide"propagandaga koostöötama. Kuna Iisraeli majandus on äärmiselt raskes olukorras ja abi õtsitakse USA-st, siis on arvata, et USA soov uue AH ülekandejaama loomine sinna siiski leiab rahuldamise.

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

Shoppers Drug Mart – Morningside Mall
Prescriptions ● Patient Record System for Senior Citizen
We deliver ● Kojutoomine
T. GUDOFSKY DRUGS LTD
255 Morningside Ave., West Hill, Ont. M1E 3E6 – TEL (416) 281-3000

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
(416) 466-1502
LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.
Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled.
Matuseks — pärjad ja lillekorvid.
Puuviljakorvid.
Käsitöö kinkeesemed — kullasepa-, merevaigu-, keraamika-, naha ja puunikerduse alal.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud: äripäevadel 8.30–6.00 p.l., laupäeval 8.30–5.00 p.l.

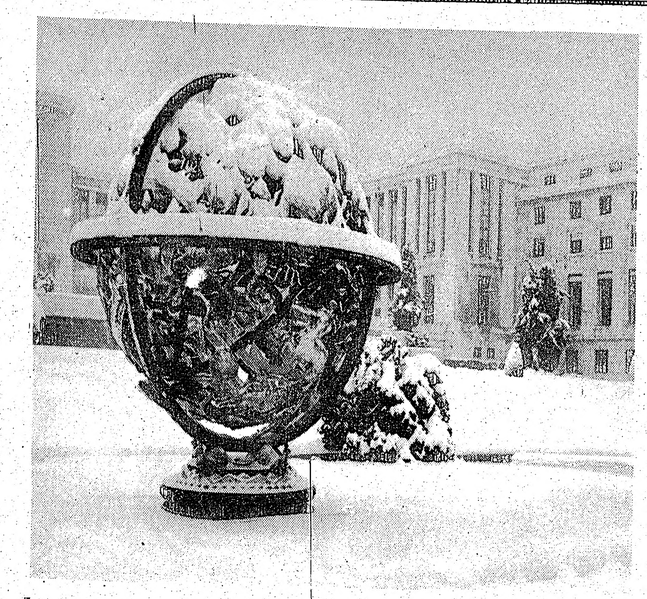

Lumerüü kattis aastavahetusel ÜRO pargi Genfis.

Talvine Genf

Paar päeva oli Genf taas kogu maailma tähelepanu tulipunktis. Sajad kaamerad olid sihitud USA ja N. Liidu esindajatele, kes siberi külmast hõlmatud Shveitsi konverentsidelinnas soojendasid kahe suurriigi suhteid. Ligi tuhat ajakirjanikku ootas igat sõna välisministrite suust, mis võiks leevandada Suure Sõja ohtu.

Selle maailma saatust suunava kohtumise taustal kõneleme linnast endast, mis aastakümneid olnud paljude rahvusvaheliste ürituste asukohaks. Arno Aarma jättis äsja maha lumerüü saanud Genfi ja jutustab sellest kuulsat keskusest.

Üksikud lumehelbed hüplevad õhus ja maale oleks nagu laotatud hõre-õrn valge linik . . Tihe liiklus, kus pea iga viies auto kandis katusel suuski, viib meid lennuväljalt linna. Hotell „De la Paix“ rõdult, otse järvekaldal, avaneb ilus vaade järvele ja üle järve vanalinnale, mille taga lumine mäestikuahel. Isegi igilumine Mont-Blanc üle Prantsuse piiri, on selge ilmaga nähtav. Majesteetlikult ujuvad valged luigepaarid siidisel järvepinnal, jättes enda järele virvendava kiilvee, nagu avaks keegi tõmbelukku. Kaugemal, üle järvesoppi ületava silla juures arvutu hulk parte vees ja kajakaid õhus, teevad lärmi. Keegi nähtavasti toidab neid sõbralikke linde käeulatuses . . .

◍

Jalutame üle Mont-Blanc'i silla mille all on maailma ainulaadsem, 4 korruseline, veealune autopark, mahutavusega kuni 1500 autot. Teine Genfi linna omapära on purskkaev (fountain) keset järvesoppi, mis puhub veesamba, 500 liitrit sekundis kuni meetri kõrgusele. Nüüd küll talvekuudeks suletud.

Siis esimene käik juba kaugelt silmatorkavasse St. Peter's katedrali. Genf on väga vana linn, asutatud juba Julius Caesar'i ajal, 50 B.C. Sellest tingituna omab ka St. Peter's mitmes ehitusstiilis juurdeehitusi. Alllinnas köidab tähelepanu mõnigi ajalooline ehitus nagu: Linnamuuseum ja vanade sõjariistade arsenal, Raekoda, kuhu oli lubatud härrasrahval ratsahobusega sisse sõita, Ooperimaja (Grand Theatre), Konservatooreum ja sibulakuplitega Vene Orthodox kirik. Hulgaliselt muuseume ja kunstigalleriisid. Astume sisse Petit Palais'e, kus oli just Renoir ja Picasso huviküllane talvenäitus.

KONVERENTSIDE LINN

Shveitsi on demokraatia sünnimaa ja häll. Vastu linnamüüri on selle tänuväärseks tähistamiseks püstitatud lihtne aga suursugune Reformation Wall ja park. Olles isegi kohaliku rahva meeldivaks jalutuskohaks, siin on jäädvustatud 15. ja 16. sajandi reformaatorite, nagu Farel, Calvin, Beze ja Knox, siis veel Oliver Cromvell j.t. kolosaalsed kujud ja sisse graveeritud nende poolt väljendatud demokraatia põhireeglid.

Juba 1864 pandi all-linnas Alabama Hall'is 16 riigi allkirjadega alus Rahvusvahelisele Punasele Ristile ja 1872 lahendati riid Suurbritannia ja USA vahel Briti laevastiku sekkumise üle USA kodusõjas.

Ei siis ole ime, et kosmopolitan Genfist arenes rahukonverentside asukoht hilisemaski ajaloos. Peale I maailmasõda asutati ja ehitati hoone Rahvasteliidule. Kui see olude sunnil jooksis karidele, võttis selle peale II maailmasõda üle Ühendatud Rahvaste Organisatsioon. Vana ehitus on väga imposantne ja dekoratiivne, uus hilisem juurdeehitus aga väga ametlik ja sisustuselt kuivalt-külm. ÜRO maja taga pargis on USA president Wilsoni poolt annetatud gloobusekujuline skulptuur inimelu sümboolseist tegevusaladest — „Manship“. Et ikka üle trumbata, püstitas N.Vene peale II maailmasõda samasse lähedusse läikivast roostevaba terasest abstraktse struktuuri, ilmselt sihiga sümboliseerida lendu atmosfääri — („Moonship“?).

Peale imposantse ÜRO ehituskompleksi on samasse ümbrusesse püstitatud ka veel Rahvusvaheline Punane Rist, vast selles grupis kõige vanem ehitus. Siis veel moodne International Conference Centre ja Int. Telecommunications Union (ITU). Edasi mesipuu sarnane Int. Labour Organization (ILO), nõtkuvatel tugedele ehitatud World Health Organization (WHO), sümboolse monumendiga ehituse esisel High Commission for Refugees (HCG) ja World Meteorological Organization (WMO) jt.

◍

Shveits on ametlikult kolmekeelne maa (saksa, prantsuse ja itaalia). Umbes 10% rahvusest räägib ka veel originaalset keelt: romansh — päritud vanast Rooma ajast. Ingliskeele valdajaid leidub kõikjal. Ideaalne on riigikaitse so. sõjaväeteenistus: 17 nädalat tundteenistust kõigil meessoost 20 a. vanustel. Siis iga-aastane, järk-järgult vähenev kordusõppus kus direktor või „bus-boy“ on ühevõrdselt kõhuli kaitsekraavis. Kuni 55 eluaastani (ohvitseridel 50) on igalühel vormiriie kodus kapis ja laskemoon kodus! Ainulaadne usaldus ja valmisolek kodumaa kaitseks. Kui küsid: „Milleks selline valmisolek, kuna teil ju pole sõda olnudki?“ on vastus: „Just seepärast pole sõda olnudki!“

Rahaüksuseks on Shveitsi frank, hetkel umbes 2 fr. = 1 Can. $. Shveitsis ei ole miski asi odav, isegi mitte kellad! Aga mida ostad on kõrgekvaliteetne kaup. Momen'il inflatsioon on rahuldavalt madal, tööpuudus siiski 10% piirides.

Siia kui neutraalsele pinnale tulevad kokku kõik maailma suurused, kas siis vaielda kütteõli v atide hinna üle, nagu seda tegid OPEC'i õlikuningad hiljuti, või siis kohtuvad Maailma Kaks Suurt, USA ja USSR, et üksteisele jälle pisut naeratada — ise aatompommi päästikul istudes!

JA SIIS TULI LUMI . . .

Murud olid kõikjal rohelised ja lilled õitsesid kui sõitsime mööda Genfi järve kallast (siin eelistatakse seda kutsuda Lake Léman) põhjapoole kuni Lausanne. Ümbruses on väga palju viinamarjakasvatusi hoolsalt haritud mäekülgedel. Linnaga tutvumine, meeldiv söögiaeg ja siis veel edasi mööda järvekallast kuni Vevey/Montreux, mis on oma põhjatuulte eest varjatud mäekallakutega Lake Geneva ümbruse lilleaed. Siia ulatuvad ka Rhone jõe ja selle ümbruse viinamarjaväljakud. Väga kaunis loodus ja soodne kliima on meelitanud siia nii mõnegi filmisuuruse ja kirjaniku puhkuseks.

Ja mis veel meeldivam, et siit saime kätte mägiraudtee, mis viis meid ülesse Glion/Caux — Rochers de Naye suusamägedesse (alt. 1100 m), millised ei ole küll võrreldavad Zermatt'i või Matterhorniga (4400 m), aga lumi oli siingi heleda päiksepaistega oivaliselt valge, sõidurajad täis suusatajaid, meeldivalt kirevais suusadressides, põsed roosad ja silmad kevadiselt erksad . . .

Tagasi Genfis. Noga Hilton Casino all teatris jooksvat Jerry Hermann'i revüüd „Hello, Dolly“.

Ja siis sai Genf kätte oma „talvemantli“! Sadas laia paksu lund, mida siin ei juhtu mitte väga tihti. Tagasilend Montreali oli õnnemäng, kahe suure lumetormi vahel: üks, mis olla alganud Montrealis ja teine mille eest pääsesime Genfist. Aga õnne peab olema!

ARNO AARMA

Rahvastepalee Genfis ehitati pürast Esimest maailmasõda Rahvasteliidule ja võeti hiljem üle Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni poolt.

Toronto Linn

Tähelepanu eakamad koduomanikud Torontos — Teie võite kvalifitseeruda 100-dollarisele maksukrediidile

Kui teie, teie abikaasa või mõlemad vastate järgmistele nõuetele:

- olete 31.märtsil 1985 65-aastane või vanem
- saate 31. märtsil 1985 keskvalitsuselt igakuulist Guaranteed Income Supplement'i
- Olete omanud linna elamurajoonis kinnisvara vähemalt viimase viie aasta jooksul arvates 31. märtsist 1985 ja
- elate kinnisvaras, millelt omavalitsuse maksud on sisse nõutud,

siis teie olete õigustatud saama 1985. a. Toronto linna maksukrediiti, mis antaksel eakamatele koduomanikele.

Kui teie kvalifitseerute, kuid pole selleks veel sooviavalduslehte saanud, või soovite lisainformatsiooni, helistage City Clerk's Departmenti telefonil 947-7036. Ka siis kui saite nimetatud krediidi 1984. aastal, peate uue sooviavalduse sisse andma 1985. aastaks.

Pidage meeles, maksukrediidi avalduse peate sisse andma enne 31. märtsi 1985.

Roy V. Henderson
City Clerk

„MEIE ELU“ asutas Eesti ühiskond ja selsab eesti ühiskonna teenistuses.

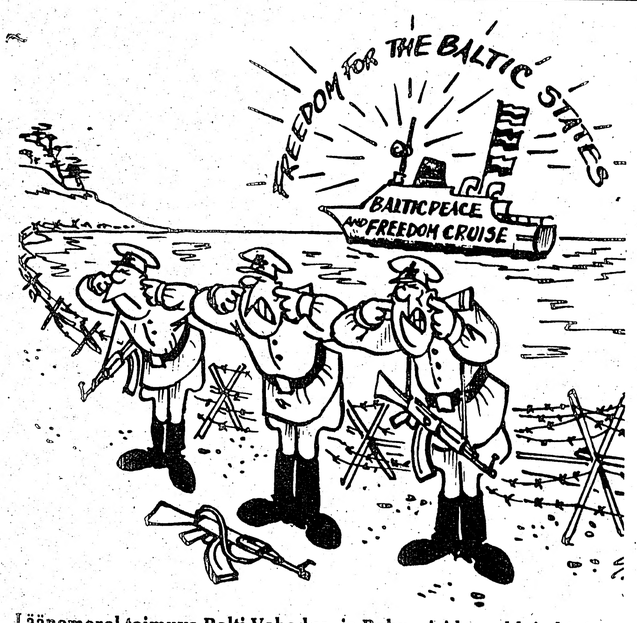

Läänemerel toimuva Balti Vabadus- ja Rahureisi korraldajad tutvustavad oma üritust ka karikatuuridega.

Balti vabadus- ja rahureis Läänemerel

Juba mõnda aega on käinud ettevalmistused Balti Vabadus- ja Rahureisiks, mis toimub 25.—31. juulini. Eeltööd on jõudnud nii kaugele, et reisikava on kindlaks määratud ja hakatakse vastu võtma registreerimisi. Aktsiooni sihiks on maailma tähelepanu juhtide inimõiguste, enesemääramisõiguste ja demokraatia mahasurumisele Nõukogude Liidu poolt okupeeritud Balti riikides.

Reis algab Taanis, kus kolmepäevase tegevuse kõrgpunktiks on Kopenhaageni Tribunal, mille korraldajaks on Balti Maailmanõukogu. Selle peakohtunikuks on Ühendriikide suursaadik Max Kampelman. Tribunali sihiks on kohtuliku menetluse kõrras arutada N. Liidu ebaseaduslikku Balti riikide okupeerimist.

Lahkudes Kopenhaagenist, sõidetakse rongiga Stokholmi, kus laev sõidab välja 25. juulil umbes 400 reisijaga. Kavas on sõita kaks päeva Läänemerel. Balti riikide piiride lähistel, jõudes 27. juulil Helsingisse. Kaasa sõidavad ka ajakirjanduse, televisiooni ja raadio esindajad, kaasaarvatud Radio Free Europe esindajad, kes kavatsevad edasi anda saateid otse laevalt, Euroopa riikide valitsuste esindajad, Balti organisatsioonide esindajad ja teised külalised. Reisi ajal toimuvad loengud, näitused ja esinemised. Korraldajad loodavad, et see ainulaadne ettevõte toob tähelepanu ülemaailmselt Balti küsimusele ja samaaegselt annab moraalset toetust Balti riikides tegutsevatele põrandaaluste gruppidele.

Helsingisse jõudes toimuvad mitmesugused aktsioonid, mille järele laev sõidab 28. juulil tagasi Stokholmi. Seal toimuvad demonstratsioonid, akadeemikute laudkonnavestlus Balti küsimuses ja rahvuskultuurilised esinemised kuulsas Skanseni vabaõhumuuseumis. Aktsioon lõpeb sellega Stokholmis 31. juulil.

Kuigi reisi peamine siht on maailma tähelepanu juhtide Balti riikide olukorrale, loodavad korraldajad, et aktsioon loob suuremat koostöövaimu vabade baltlaste vahel. Nii Stokholmis kui ka Helsingis toimuvad pressikonverentsid ja demonstratsioonid, kus nõutakse muu hulgas N. Liidu sõjajõudude ja aatomrelvade kõrvaldamist Balti riikidest. Vestlusgruppid võtavad arutusele tulevikuvõimalusi koostööks vabade baltlaste vahel Balti riikide vabaduse taotlemisel.

Lektoriteks on lubanud olla ka kirjañik Andres Küng, ärahüppanud KGB ohvitser Imants Lesinskis ja endise leedu kommunistliku partei juhi kasupoeg dr. Aleksandras Stromas.

Üritusel on ka Käbi Laretei kontsert ja spordivõistlusi baltlaste ja Taani, Soome ja Rootsi spordiklubide vahel.

Kuigi reis on korraldatud Balti Noorte Kongressi ja teiste Balti noorte gruppide poolt, on kõik huvilised teretulnud, vaatamata vanusele. Reisi hinnaks on 30 a. ja alla vanustele $300.- (US), teistele on $350.—$400.- (US). Lähemat informatsiooni saab Eestlaste Kesknõukogu Kanadas büroost, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, tel. 465-2219.

Kopenhaageni Tribunal

Suvel, 22. — 24. juulini, toimub Kopenhaageni Tribunal. Avalik kohtulikus korras arutlus, mille peakohtunikus on lubanud tulla USA suursaadik Max Kampelman. Selle sihiks on maailma tähelepanu juhtide Balti küsimusele. Protsess annab võimaluse dokumenteerida Balti riikide ebaseaduslikku okupeerimist Nõukogude Liidu poolt ja pidevat inimõiguste rikkumist Balti riikides. Samuti soovivad korraldajad selle protsessi kaudu, arendada uusi võimalusi Balti riikidele vabaduse taotlemisel.

Tribunal toimub Kopenhaagenis, SAS/Skandinaavia hotellis. Ametlikuks nimetuseks on „Baltic Tribunal Against the Soviet Union“. Esimesel päeval toimub memorandumite ja avalduste esitamine ja süüdistuste esitamine. Järgmisel päeval toimub tunnistajate küsitlemine ja lõplike avalduste esitamine. Kolmandal päeval teeb kohus oma otsuse, mille järele toimub kohe pressikonverents.

Max Kampelmani kõrval on kohtunikeks rahvusvaheliselt tuntud poliitikud ja akadeemikud.

Vancouveri kiri

„Tuli hõõgub tuha all", aga elu läheb edasi

Tallinnast saadetud reisigrupi sissetung Kirikufondi majja on asetanud Vancouveri eesti ühiskonna rambivalgusesse. Vaatamata EKN Vancouveri esindaja Enno Lepnurme poolt kokkukutsutud organisatsioonide esindajate kinnisel koosolekul vastuvõetud resolutsioonile — piirata sõna- ja trükivabadus seoses kodumaa tegelaste külaskäiguga, „hõõgub tuli tuha all".

Ilmselt ei ole vaba maailma eestlased harjunud sellise sõnavabaduse piiramisega ja sel põhjusel lahkus ka „Läänekaare Postipoisi" toimetaja Airi Vaga omalt kohalt.

Kuna Vancouveri erakorraline Kirikufondi nõukogu koosolek 22. novembril 1984 oli ajakirjandusele suletud, on tekkinud arusaamatusi Luise Kibuvitsa suhtes, mille tagajärjel peab ta üle elama asjatuid ebamugavusi. Pr. Kibuvits nimelt jäi uude Kirikufondi juhatusse edasi ainult endiste esimeeste tungival palvel, et lõpetada tema poolt alustatud jõulutervituste korjandus, mida ta on aastaid edukalt teinud. Pr. Kibuvits on lõpuks nõustunud uude juhatusse edasi jääma kuni järgmise aastapeakoosolekuni, 3. veebr. 1985.

On selge, et väliseestlaste suhtlemine okupeeritud kodumaa ametlike esindajatega vajab põhjalikku arutlust, et tulevikus targemalt teha. On kindel, et taolisi külaskäike tehakse ka tulevikus ja peame olema ettevalmistatud ja üksmeeles — seda praegu Vancouveri eestlaskond ei ole ja on selgunud, et kohapeal oli ka „niiditõmbaja", kes oli lubanud Eesti Kodu „uksed kõigi piitadega sisse üüa, kui keegi takistada püüab"! Sama ringkond püüab siin nüüd süüpinki asetada vastuvõtu vastaseid, kes siin „rahva rahu rikkuvat".

JÕULUD

Vaatamata sellele, sammub Vancouveri organiseeritud eestlaskond vapralt edasi ja aastavahetuse üritused olid rahvarohked ja tujuküllased.

Aastavahetuse pidustustega tegi algust Vancouveri kõige aktiivsem organisatsioon, Pensionäride Klubi, 9. detsembril peetud jõululaadaga, mis tõi tulu $400.—. Teine suurem üritus oli Eesti Seltsi Täienduskooli jõulupuu, mis leidis aset 15. detsembril. Üritus oli eriti rahvarohke, sest see peeti koos Peetri koguduse traditsioonilise ja populaarse kukliõhtuga ning Vancouveri Noortekooriga. Lauad olid kaetud Eesti Kodu aulas 160-le, aga rahvast kogunes üle 200.

Eeskavas oli Täienduskooli õpilaste ja noortekoori esinemine. Täienduskoolis õpib 17 last ja õpetajateks on lastevanemad, kas täis- või osaajaliselt nii, et kõik laste vanemad on kuidagi moodi kooli tegevusega seotud. Samuti on kooli traditsiooniks, et kõik lapsed esinevad — igaüks oma võimete ja annete kohaselt.

Vancouveri noortekoor asutati kolme aasta eest Toomas Kirves'e juhtimisel. Kooril on 20 liiget, kuid puudub ametlik nimi. Koor esines mitme lauluga nii eesti- kui ka inglise keeles ja ühe ladinakeelse lauluga. Kvartett laulis „Rõõmuhelinad". Koor ootab ka Torontost ja mujalt Vancouverisse asunud noorte juurdetulekut. Palutakse ühendust võtta Toomas Kirves'ega tel. 298-9502.

□

Pensionäride Klubi jõulupuu peeti 19. detsembril Eesti Kodu aulas. Piduliku sündmuse avas Klubi esinaine Helmi Tutti, lugedes H. Visnapuu „Jõulutäht". Järgnes ühislaul „Neil karjastel väljal". Klaveril saatis Siiri Kalbus.

Jõulukõne pidas dr. Ruus, kõneledes jõuluvalgusest, mida siia maailma tõi Jeesuslapsuke, „mis eriti heledalt paistab tänapäeval, kuid puudub hingeline soojus, mis kutsuvad esile head teod, armastuse ja sõpruse, mis tuleb valgusest. Tänapäeval leiame, et see soojus puudub. See soojus esineb ainult laste, vanemate ja heade sõprade vahel. Laias maailmas puudub see soojus ja sellest tuleb kõik see kuri, mida me iga päev lehest loeme. Valgus ei ole mõeldud ilma soojuseta. Päike, tuli, lamp — need annavad ka soojust. Kuigi pühakiri räägib ainult valgusest, aga see valgus andis ka soojust. Lunastaja tuli valgust ja soojust tooma, tuli inimkonda paremaks tegema. Aga inimene jäi samaks. Ja valgus paistis pimedusse, ja pimedus ei võtnud valgust vastu! Ja tänapäeval on valgus omaks võetud, aga soojust on meil vähe. Jääb soovida, et Kõigekõrgem saadab selle valguse kõrvale soojust. Soojendaks meie südametes meie tunded ja meele, et me oleksime valmis igale heale teole; et kaoks tühjus ja mahajäetus, eriti vanade inimeste hulgas."

Ta lõpetas kõne palvega, enne kui asuti allruumidesse rikkaliku laua juurde.

Järgnes ühislaul „Ma tulen taevast ülevalt" ja Ivi Valgre deklameeris Lilian Parlo „Jõuluöö". Jälle ühislaul „Oh, Sa, õnnistav". Ja siis tuli jõuluvana. Kõik, kes soovisid kinki saada, pidid ise kaasa tooma nimeta kingi. Jõuluvana (Alec Kalbus't) assisteerisid Oskar Lepik ja Richard Sukmit. Lõpuks laulis 11-liikmeline prantsuskeelne koor „Püha öö". Meeldiv õhtupoolik lõppes rikkaliku jõululaua ümber allruumides, kus lauldi veel kaks ühislaulu.

Pensionäride Klubis õpetatakse prantsuskeelt kaks korda kuus. Õpilasi on 15. Õpetajaks on kutseline gümnaasiumi prantsuskeele õpetaja Marje Suurkask. Klubi käib koos samuti 2 korda kuus vaheldumisi prantsuskeele tundidega. Koosviibimistel esineb keegi alati loenguga.

KOGUDUSTE ELAV TEGEVUS

Nii nagu kõigis Kanada eestlaste keskustes, on eriliselt elav koguduste tegevus. Vancouveris on kolm aktiivset kogudust.

Peetruse luteriusu koguduse „väikesed jõulud" kukliõhtu näol jäid segaduste tõttu pidamata ja lülitati kokku Täienduskooli jõulupuuga, kuid loota on, et see ilus adventtraditsioon siiski koguduses elustub. Jõuluõhtul peeti kolm jumalateenistust, üks neist ingliskeelne. Kõikidel teenistustel oli rahvast kokku 330 piiris. Eestikeelsetel teenistustel jutlustas koguduse õpetaja Thomas Vaga ja orelil saatis mag. Ülo Valdma. Teenistusi kaunistasid soolodega Rudolf Olljum ja Lydia Naano. Ingliskeelsetel teenistustel jutlustas usuteadlane Gustav Piir, kes on kadunud õpetaja Piiri poeg. Gustav Piir õpib usuteadust Saskatoon'i Luteri Teoloogilises Seminaris. Jõulupüha teenistusel laulis Vancouveri Segakoor. Samuti peeti aastavahetuse teenistusi.

Vancouveri Ühendatud Kogudus alustas pühi 16. detsembril jõululaulude õhtuga, kus esines koor ja solistid. Laste jõulupuu peeti 23. detsembril koos noorte orkestriga, mida juhatab Toomas Kirves. Naisringi jõululaat tõi tulu $1300.—. Jõululaupäevasel teenistusel, ligi 100 osavõtjaga, jutlustas dr. Proos. Vana-aasta õhtul leidis aset koosviibimine, kus näidati diapositiive kodumaa kirikutest, mida oli Kanadasse toonud Olaviste koguduse jutlustaja Olev Merilo Baptisti kiriku 100 a. juubeli puhul.

Ap.õigeusu koguduse jõuluõhtu teenistus peeti kell 2 p.l. Kirikufondi kirikus. Jutlustas preester Eugen Ruus ja teenistust kaunistas Vancouveri Eesti Segakoor K. Rannaoja juhatusel. Rahvast oli teenistusel palju.

Uue-aasta vastuvõtu korraldas Vancouveri Eesti Selts Holiday Inn'is. Tantsuks mängis „Oma" orkester. Kuigi osavõtjaid oli ainult 70 ringis, oli õhtu igati lõbus ja nauditav.

Aastavahetus oli jahedavõitu, kuid päikest oli erakordselt palju ja lumi oli maas.

V.J.

Maailmalaager „Eesti Lipp" meenutusõhtule Eesti Maja noorteruumis oli kogunenud hulk skautlikke noori ja juhte.

Foto — Ervin Aleve

Jõulud Peetri koguduses. Pühapäevakooli ja leerieelsed õpilased esitamas jõulunäidendit „Kolm tarka hommikumaalt." All, vasakul — Triina ja Rita Läte, Kairi Taul, Martin Arro, Maaja Leivat ja Markus Timusk esinemas koguduse jõulupuul.

Aastavahetus Hamiltonis

Nagu varemaltki, kujunesid möödunud aasta viimase nädala sündmustest Hamiltoni ja selle ümbruse eestlastele tähenduslikuks — jõulukirik ja uueaasta ball.

Ilm jõulupäeval oli pehme ja lumetu. St. Peter Anglikani kirik, mis mahutab umb. 400 isikut, täitus aegsasti peaaegu viimase kohani. Kõrge, ehetest ja küünaldest särav jõulukuusk, lilledega kaunistatud altari ümbrus ja kiriku pühalik vaikus, soodustasid eleva ja ootusrikka meeleolu tekkimist. Kui siis Hamiltoni Segakoor, ühtlases pidulikus riietuses Olav Kopvillemi juhatusel teenistuse avas lauluga „Püha öö . . .", tungisid selle populaarse jõulukoraali hingestatud helid sügavale kuulajate südamesse, äratades armsaid mälestusi. Tundeid, mida jõululaupäeval tulevad kirikust otsima isegi need, kes kirikut muidu aasta kestel kordagi ei ole külastanud. Teisena esitas koor saksa jõululaulu „Jõulutäht", millele eestikeelsed sõnad oli teinud Ivar Rammo. Ja lõpuks tuttav ja hoogne „Oh, sa, õnnistav".

Pastor T. Nõmmiku jõulujutlus osutus päevakohaseks, huvitavaks ja hästikuuldavaks, tänu heliseadeldisele, mis võimaldas ka tasakesi hääldatud sõnu kuulda tagulmistes ridades.

Nagu see alati olnud, siirdusid koguduse liikmed pärast teenistust ja sõpradega jõulutervituste vahetamist, oma kodudesse, et seal perekondlikus ringis, maitseda jõuluroogasid ja üheskoos rõõmu tunda sellest aastalõpu puhkeperioodist.

Uueaasta koosviibimiseks oli Eesti Seltsi juhatus selaastal valinud äsjavalminud Convention Centre moodsa ja mugava väikese saali. Õhtusööke oli kaetud umbes 50-le. Pakuti rikkalik valik maisvaid sooje ja külmi suupisteid.

Teadustajaks oli jällegi tuntud lavatäht Edgar Kink, kes ettekannete osas kõditas kuulajate naerunärvi mulgimurdelise vestega ja hiljem viis läbi ka loterii.

Tantsimise juhatasid sisse abielupaar Hilda ja Heino Sepp, kelle pulma aastapäev juhtub olema 31. dets. Tantsumuusika eest kandis hoolt B. Ruhno trio, milles kaasa lõi ka Harri Liiv, kes oma osavust ja rütmitunnet demonstreeris löögiriistadel ja ka vahete-vahel kaasa laulis tantsulugudele.

Vokaalselt andis aga õhtule suurima panuse metsosopran Hilda Sepp, kes võlus tantsijaid oma sametise häälega, lisades sõnalise osa rohkem kui tosinale tantsuloole.

Mõõduka tugevusega mängitud tuttavate tantsulugude saatel liikusid kellaosutid kesköötunni poole. Selle saabudes täideti klaasid vahuveiniga ja järgnes traditsiooniline õnnitluste vahetamine.

Politsei otsib Anita Tamboomi

Pärast hommikulehes „Toronto Sun" ilmunud Anita Tamboomi kadumise kirjutist, mille järgi tõime sõnumi ka „Meie Elus", on nüüd politsei omaltpoolt avaldanud otsimisteate Toronto ajalehtedes. Anita Tamboom elas East York'is üksinda omas majas ja jäi kadunuks 22. novembril 1984. Informatsiooniks palub politsei helistada 54. osakonda tel. 967-2141 või peakorterisse 967-2347.

MALE

Toronto Eesti Maleklubi 1984 viimasest mänguõhtust võeti elavalt osa.

2x10 min. turniiri võitis Andrus Kõresaar 5 p. seitsmest võimalikust, 2.–3. Jaak Triefeldt ja Endel Talve 4,5 p., 4.–5. Enno Türner ja Artemi Mustel 4 p.

Äsja toimunud male olümpiaadilt (Kreekas) saabus tervitus. Ortvin Sarapuu mängis Uus-Meremaa meeskonnas teisel laual saavutades väga hea tulemuse 4 võitu, 7 viiki ja kaotas ühe mängu.

Aleksander Hildebrand, Esto '84 kiirmale turniiri võitja, esindas (meeskonna vanem) järjekordselt Rootsi meeskonda.

Järgnevad maleõhtud toimuvad 17. jaan. ja 21. veebr. 1985 algusega kell 7 õhtul. Kõik malehuvilised on teretulnud.

TORONTO EESTI MALEKLUBI

Eestlaste turismireis Vahemeremaadesse

Pastor H. Rüdmik korraldab eestlastele järjekordse turismireisi eeloleval kevadel, 13. kuni 29. maini, väljalennuga New Yorgist.

Mai kuu on kõige ilusam aeg Vahemeremaade külastamiseks ja seega ka ülimalt nauditav. Üle 550 eestlase on aastate jooksul nautinud selliseid hästikavandatud turismireise. Ühise eestlaste perena reisides on see jäänud unustamatuks elamuseks kõigile. Paljud eestlased on olnud kaasas teist ja kolmandat korda.

Seekordne turismireis erineb eelnevatest sellega, et külastatakse nelja Vahemereäärset maad: Itaaliat, Kreekat, Türgimaad ja Pühamaad. Erilist huvi pakub sellel turismireisil laevareis Ateenast Türgimaale ja tagasi. Reisilaevas on eestlastele varutud 1. klassi „Outside Cabins". Peatused on Vahemere ilusatel saartel ja Türgimaal Kudasi sadamalinnas. Sealt viib turismibuss eestlaste grupi Efesose ajaloolisse linna, kus palju vaatamisväärsusi. Siin veetis vanadusepäevi Jeesuse ema Maarja Johannese hoolitsuse all. Samuti kuulutas apostel Paulus siin 3 aastat ja asutas elujõulise ristikoguduse.

Roomas on eestlastele hotell varutud kuulsa Colloseumi läheduses südalinnas. Kolme päeva jooksul tehakse turismibussiga ringreise, kaasa arvatud ka Vatikani, katakombide ja kuulsa Sistine kabeli külastamine. Reisikavas on isegi audients paavstiga ette nähtud. See korraldatakse Vatikani poolt kõigile selle päeva turistidele.

Itaaliast lennatakse Kreekasse, kus ringreisid eestlastele on Ateenas. Daphnes ja Korintuse ajaloolises linnas. Hotell eestlastele on varutud otse kuulsa Akropolise kõrval asuvas „Plaka" ajaloolises linnaosas.

Pühamaa osas on reisikava samuti väga põhjalik ja pastor Rüdmik oma suurte kogemuste põhjal viib eestlased kõigisse tähtsamatesse ajaloolistesse ja piiblilikesse paikadesse. Põnevateks elamusteks on eestlastele alati olnud supelsused soojas Galilea järves ja Surnumeres. Eestlastele on varutud hotell otse Galilea järve kaldale koos privaatrannaga. Laevaga sõidetakse ka üle Galilea järve, et külastada Kapernauma, mäejutluse asukohta ja ümbruskonna vaatamisväärsusi.

Rahulinnas Jeruusalemmas ööbitakse 5 ööd, kust sõidetakse välja, et külastada Petlemma, Õlimäge, Heebroni, Betaaniat ja paljusid ajaloolisi paikasid. Pastor H. Rüdmik on turismireisi nii kavandanud, et see ei ole ülejõu käiv vanematele inimestele. On jäetud päev puhkuseks Jeruusalemmas. Ja Euroopa linnades peale hommikusi bussireise on keskpäevased 2 - 3 -tunnised puhkeajad hotellides, enne pealelõunasele bussireisile asumist. Laevareis Vahemerel on ka omaette eripuhkus. See on laiahaardelisema reisikavaga turismireis, mida pastor H. Rüdmik siiani on korraldanud.

Informatsiooniks ja reisikavaks palutakse kirjutada: Rev. Helmut Rüdmik. 783 Arton Lane N.E. Port St. Lucie, Florida 33452, USA.

Reis Alaskasse ja Lääneranniku Eesti Päevadele

Veel on võimalik kaasa teha 33-e-päevane ringreis Alaskasse ja Lääneranniku Eesti Päevadele Portlandis.

Möödunud septembris alustatud registreerimine tõi 39 reisihuvilist. Pooled nendest on siiski vahepeal huvi kaotanud, kas reisi kestvuse või muudel põhjustel. Reis on ajaliselt kokku seatud nii, et reisiseltskonnal on võimalus osa võtta kolme viimase päeva üritustest Lääneranniku Eesti Päevadel, mis seekord toimuvad Portland, Oregonis. Selleks on ka toad reserveeritud Marriott hotellis, kus toimub enamus üritusi.

Fettes Tours and Travel firma kaudu on varem korraldatud 2 reisi eesti seltskonnale.

Ärasõit Toronto Eesti Maja õuelt toimub 10. juuni hommikul kl.8 ja tagasi jõutakse samasse 12. juuli õhtul. Teel kohtame kaasmaalasi ka teistes keskustes, mida läbime. Eelmised reisid on näidanud, et alati on reisiseltskonnas pillimehi, laulumehi, ning maljamehi, mis teeb puhkuse nauditavaks ka pika reisi puhul.

Teekonna kogupikkus on üle 10,000-de miili ehk 16.000 kilomeetrit ja oma reisil me läbime järgmised paigad, kuhu ka öömajale jääme: Sault Ste. Marie, Thunder Bay, Winnipeg, Saskatoon, Edmonton, Dawson Creek, Fort Nelson, Watson Lake, Whitehorse, Tok, Anchorage (2), Fairbanks, Dawson City (2), Whitehorse. 2 ööd veedame parvlaeval teel Skagway'st Prince Rupert'i, edasi Prince George, Hope, Vancouver (2), Seattle, Portland (3), Coeur D'Alene, Bozerman, Cody, Rapid City, Omaha, Joliet ja ilusate mälestusega koju tagasi.

Väljaspoolt Kanadat on reisiks soovi avaldanud isikud ka Saksamaalt, Kaliforniast ja Ohio osariigist. Reisi hinnad on endiselt — kahekesi toas $2,779.00; kolmekesi toas $2,549.00; üheinimese tuba $3,429.00. Hinna sisse on arvestatud 32 ööd esmaklassilistes hotellides, transport 47-istmelises moodsas õhujahutuse, helisüsteemi ja tualetiga bussis; kahepäevane parvesõit Alaska State Ferryga ning parvesõit Vancouveri saare külastamiseks; tutvumine vaatamisväärsustega Whitehorse's Anchorage's, Vancouveris, Victorias, Seattles ja Yellowstonepargis; kullapannimine Dawson City's; sissepääs „Frantic Follies" ja Gaslight Follies külastamisel; sissepääs Butchart Garden'i ja Space Needle torni Seattle-s; külaskäigud Mount Rushmore, Mitchell Corn Palace ja Boys Town'i. Samuti on hinna sisse arvestatud kohvri käsitamine hotellides.

Pika reisi tõttu jääb 2-3 kohta tühjaks, seega on ruumi ainult 44-le reisijale. Samuti toimub igal päeval bussis üks iste ettepoole ümberistumine.

Reisijuhil on veebruari alul kavas korraldada reisitoimkonnale ühine kokkusaamine, et arutada reisiga seoses olevaid küsimusi ning koos tellida piletid Lääneranniku Eesti Päevade üritustele. Reisi sissemaks on $300.00. Ülejäänu tuleb tasumisele 1. maiks 1985. Tshekid kirjutada Fettes Tours and Travel Ltd. nimele ning saata aadressil: Fettes Tours & Travel Ltd., 184 Main St. Mount Forest, Ont. N0G 2L0 või Kalju Jõgi'le aadressil 55 Duggan Ave. Toronto, Ont. M4V 1Y1. Reisifirma poolt koostatud neljaleheküljeline ingliskeelne selgitus reisi kohta on saadaval, helistades Kalju Jõgi'le telefon: (416) 487-2094.

KALJU JÕGI

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Vanapoiss (59) soovib abiellumistutvust lesega (40 a. või noorem). Üks kuni kolm väiksemat last soovitud. Talvitused Floridas. Kirjad selle lehe talitusele märgusõna „59" all.

„MEIE ELU" talitus võtab vastu ajakiri

riinu

tellimisi.

ILMUS

Emil Eerme

„EESTI EKSLIIBRIS VÄLISMAAL IV"

Hind $5.00 ● Postiteel saates saatekulu Kanadasse ja USA-sse 85 c.

MÜÜGIL

„MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Alaskasse ja neranniku i Päevadele

õimalik kaasa teha 33-e-reis Alaskasse ja Lääne-i Päevadele Portlandis. septembris alustatud ne tõi 39 reisihuvilist. est on siiski vahepeal d, kas reisi kestvuse või ustel. Reis on ajaliselt nii, et reisiseltskonnal osa võtta kolme viimase est Lääneranniku Eesti is seekord toimuvad egonis. Selleks on ka eritud Marriott hotellis, namus üritusi. s and Travel firma kau-korraldatud 2 reisi eesti

ronto Eesti Maja õuelt 0. juuni hommikul kl.8 akse samasse 12. juuli htame kaasmaalasi ka stes, mida läbime. Eel-n näidanud, et alati on as pillimehi, laulume-mehi, mis teeb puhkuse a pika reisi puhul. kogupikkus on üle i ehk 16.000 kilomeetrit me läbime järgmised ka öömajale jääme: rie, Thunder Bay, Win-katoon, Edmonton, k, Fort Nelson, Watson orse, Tok, Anchorage s, Dawson City (2), ööd veedame parvlae-vay'st Prince Rupert'i, George, Hope, Van-Seattle, Portland (3), e, Bozerman, Cody, Ra-aha, Joliet ja ilusate oju tagasi. Kanadat on reisiks nud isikud ka Saksa-niast ja Ohio osariigist. n endiselt — kahekeşi 00; kolmekesi toas einimese tuba $3,429. e on arvestatud 32 ööd es hotellides, transport noodsas õhujahutuse, a tualetiga bussis; ka-rvesõit Alaska State parvesõit Vancouveri niseks; tutvumine vaa-ega Whitehorse's Anc-ncouveris, Victorias, owstonepargis; kulla-wson City's; sissepääs s" ja Gaslight Follies sissepääs Butchart ace Needle torni Seatt-gud Mount Rushmore, Palace ja Boys Town'i. nna sisse arvestatud ine hotellides. tu jääb 2-3 kohta tüh-ruumi ainult 44-le ti toimub igal päeval ettepoole ümberistu-

veebruari alul kavas sitoimkonnale ühine et arutada reisiga küsimusi ning koos Lääneranniku Eesti tele. Reisi sissemaks lejäänu tuleb tasu-1985. Tshekid kirju-urs and Travel Ltd. ata aadressil: Fettes Ltd., 184 Main St. Ont. N0G 2L0 või adressil 55 Duggan Ont. M4V 1Y1. Reisi-tatud neljaleheküljе-e selgitus reisi kohta istades Kalju Jõgi'le 7-2094.

KALJU JÕGI

aniat ja paljusid aja-Pastor H. Rüdmik on kavandanud, et see ei vanematele inimes-äev puhkuseks Jeruu-roopa linnades pea-ssireise on kèskpäe-sed puhkeajad hotel-lõunasele bussireisi-areis Vahemerel on uhkus. See on laia-eisikavaga turismi-H. Rüdmik siiani on

iks ja reisikavaks tada: Rev. Helmut ton Lane N.E. Port a 33452, USA.

S

tekulu

K 2R6

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Eesti kunsti musternäitus avati

Pikemaajalise kestvusega ja ulatuslikum eesti kunstnike ühisnäitus toimub Suur-Toronto Etobicoke Civic Centre'is (West Mall & Burnhamthrope Rd.), mis jääb avatuks 31. jaanuarini (avat. nädalapäevadel kl. 9—5; laup. ja pühap. kl. 2—5). See on suurim ja ainulaadusem meie kunstnike ühisesinemine, kes seni teinud tuleproovi ka väljaspool meie endi ühiskonnas esinedes. Algatus tuli Etobicoke Civic Centre Art Committee poolt pöördumisega mööd. suvel O'Keefe Centres Esto '84 kunstinäituse korraldajate Livia Holmberg ja Maret Razinsi poole vastava ettepanekuga. Tulemusena avati vaatajaile 7. jaanuaril näitus 25 kunstnikult 90 tööga. Näituse illustr. kataloog iga osavõtva kunstniku tutvustava lühikirjutise ja eksponaatide juurde kuuluva andmestikuga, märgib tiitellehel: „The Civic Centre Art Committee presents Estonian Art at the Centre“

Selles uues ja moodsas Centre'i hoones asuv kunstigalerii näituste ruumide juures on arvestatud kõigi vajaduste ja eeltingimustega, eeskätt ruumide asetus ja valgustus.

AVAMINE

Näitus, mis vaatajaile tegelikult on olnud avatud alates 7. jaanuarist, avati vormiliselt mööd. neljap. õhtul (10. jaan.). Esimesena kõneles Civic Centre Art Committee juhataja, mainides selle Centri ülesandeid. Minnes üle näitus juurde, rõhutas kõneleja, et see on seniolnuist suurim ja mitmekesisem ning nii siis ka huvitavaim. Ta rõhutas näitusele valikutegijaid-ettevalmistajaid prouasid Holmbergi ja Razinsi nende väärtuslikku panust ning asjaliku ja sujuvat koostööd, tutvustades neid.

Seejärele Livia Holmberg andis ülevaate näituse saamisloost, mainides, et suureks abiks ettevalmistamistöödel on olnud Esto '84 kogemused ja osaliselt sealt pärinevad ka siinsed väljapanekud. Suure eelisena aga C.C.kunstikomitee kutse, sõbralik suhtumine ja tegelik abi näituse kujundamisel. Ta tutvustas E.V. aupeakonsulit Ilmar Heinsood, paludes teda näitust avada.

Oma avasõnades Ilmar Heinsoo märkis eestlaste kultuuri püüdlusi, mida siin vabal maal valitsus etniliste gruppide juures soodustab, et need omakultuuri edasikandes ja arendades, saaksid oma osa ja panuse lisada Kanada üldkultuuri. Ta avalas E.V. aupeakonsulina Kanadas kogu siinse eestlaskonna nimel tänu ja austust kõigile selle näituse toimetulekul kaasaitajaile, esinejatele ja avamisele tulnud rohkearvulisele publikule, mille järele kuulutas näituse avatuks.

Aupeakonsul Ilmar Heinsoo kunstinäituse avasõna ütlemas.

KUNSTNIKUD JA VÄLJAPANEKUD

Esitatud on 25-elt kunstnikult kokku 90 tööd, enamikus mõõtmeilt üle keskmise suuruse. Osavõtjaist murdosa Kanadast 13 (Tor. 9, Montr. 3, Vanc. 1) 49 eksponaadiga, lõunanaabri USA-st 6 esinejat 26 ekspon. ja mujalt 6 esinejat (Pariis, Lääne-Saksam., Rootsi ja Austraalia) 15 tööga. Nii võiks näitust pidada Põhja-Ameerika e. kunstnike näituseks, mõneda külaliseesinejatega kaugemalt.

Teostustehnikalt pooled töist maali grupis (õli, akrüül, segatehn ika, akvarell, kolaash jt.), küllaltki arvukalt huvitavat graafika ja skulptuuri alalt, eriti suuremõõtmelised etchingud.

Üldiselt näitus värvirõõmus ja hea kvaliteediga, tervikuna hästimõjuv. Kunstnikud, nimeliselt vähemalt, meile tuntud, kunstiteostusis väljaspool esinenutena ja nime teinud mitmed meie kunstipublikule alles vähe tuntud.

Peatume lähemalt kunstnike ja väljapanekute juures hiljem.

R.A.

Livia Holmberg kõneleb kunstinäituse avamisel.

PROF. A. VÕÕBUS

Prof. Võõbuse teosed eesti märtritest

Prof. A. Võõbuse teosed on meile ainulaadsed ja vajalikud. Autori enda ohvritega, mitme suurema annetusega Vancouveri eestlastelt ja tellimistega, neist üle 200 Torontost, oleme kätte saanud üheksa köidet — see on kokku ligi 1800 lehekülge Eesti ajalugu! Projekti lõpetamiseks on kõige kriitilisem käsikirja valmimine. Selle osas on lootused head kogu projekti lõpuleviimiseks, nimelt ka kümnes köide (muusika) on niikaugel, et ootab nupule vajutamist, et trükipressi käima panna. Köide XI (kujutavkunstid) on teises korrektuuris ja võib valmida kolm kuud hiljem. Köide XII (lavakunstid) võtab pisut rohkem aega, kuid käsikirjast on 85% valmis, ütleb professor Võõbus.

Lisaks senisele sissemaksule on vaja veel kümme tuhat US dollarit. Sellest on praegu $3500 Torontost välja saadetud, nii et vaja on veel $6500 US või Kanada $8700. Seda praegu ei ole, kuid peab hankima ja saab, kui senised tellijad jätkavad. Kuigi üheksas köide on juba ammu Torontos, on ainult 76 isikut selle kätte saanud ja tasunud (osa neist ka X, XI ja XII eest ette tasudes). Ülejäänud umbes 150 tellijale pole seda Esto töökoormuse tõttu saanud pakkuda.

Teine, äärmiselt suure poliitilise tähtsusega töö on professor Võõbusel ettevalmistusel olnud üle 20 aasta. Need on eriraamatud eesti märtritest. Nende ingliskeelsed pealkirjad on sisuselgitavad aga pikad. Eestikeelseks lühipealkirjaks võiks ühele panna „Usumärtrid“ ja teisele „Rahva kannatused ja ohvrid“. Esimene on trükimasinas, kuid ootab raha. Eeltellimise hind on Kan. $15.00. Teine raamat, „The Tribulations and Martyrdom“ on paisunud kaheköiteliseks. Selle esimene köide on trükimasinas, selles valgustatakse meie ajalugu Euroopa perspektiivis kui Euroopa kultuuri eelposti ja kaotuseid selles võitluses. Esimene köide katab ajajärgu ajaloo algusest kuni saksa okupatsiooni alguseni 1941.

ENDEL ARUJA
Toronto laohoidja
37 Groveland Crescent, Don Mills, Ontario, Canada M3A 3C4, tel. (416) 447-8958.

Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis auhinnatööde võistluse tingimused aastal 1985

1. Võistlusest võivad osa võtta üliõpilased ja teaduslikud edasiõppijad paguluses, kes on ülikooli sisse kirjutatud. Kuna sooviks on, et eelkõige ergutada nooremaid valima kursusetööks eesti teema, on võistlusest osavõtjate vanuse ülemmääraks 40 a.

2. Töö peab vastama nõuetele, mis õppeaine järgkursuste seminaritööde kohta on kehtivad. Ulatus peab olema vähemalt 20 lehekülge masinakirjas. Tööle tuleb lisada andmed saadud hinde ja akadeemiliste punktide arvu kohta.

3. Võistlusele võib esitada seminaritöid, mis (vähemalt osaliselt) käsitlevad eestiainelisi küsimusi. Seminaritöö võib olla kirjutatud kas eesti või mõnes teises keeles. Võõrkeeles kirjutatud töö peab olema varustatud eestikeelse sisukokkuvõttega.

4. Võistlusest võib nimetatud vanusepiirini osa võtta ka tööga, mis pole kirjutatud otseses seoses üliõpingutega, kuid see peab vastama heakskiidetud seminaritöö teaduslikule tasemele.

5. Võistlustööde auhinnažüriiks on Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis juhatus.

6. Väljaandmisele võib tulla kuni kolm rahalist auhinda, kusjuures auhinnaks võib olla maksimaalselt 3000 rkr. Selle suuruse määrab ETSR juhatus, arvesse võttes töö teaduslikku taset.

7. Töö tuleb esitada 1. oktoobriks 1985 varjunime all koos suletud ümbrikku lisatud teatega autori nime ja elukoha kohta aadressil: Eesti Teaduslik Selts Rootsis, Box 92, 101 21 Stockholm. Informatsiooni saamiseks võib pöörduda Paul Laani poole aadressil: Finska institutionen, Stockholms Universitet, 106 91 Stockholm, tel. 08/16 33 38.

Etnograafiline ring õpetab lapitekkide tegemist

Etnograafiline ring alustab kevadpoolset tööperioodi 17. jaanuaril kell 6:30 p.l. Eesti Majas, klassiruum nr. 12. Sügisel alanud puule põletamise, kleepimise ja värvimise kursus lõppes jõulude tulemisega. Õpetajaks oli selle ala asjatundja Naima Aer. Õpilased olid innuga töö juures, ning valmis mõnigi kena ese.

Kõikidel tuleb kaunis lõputöö valmistada ühes eespoolnimetatud tehnikas, mis sügisel näitusele tuleb.

Kevadisel tööperioodil alustatakse lapitekkide (Quilts) tegemise õppega. Daamide sooviks oli kujundada tekkide mustrid võimalikult eestipäraseks, mida ka tehtud on. Õppe ajal alustatud ja suve jooksul lõpetatud tekid ja muud esemed tulevad samuti sügisel näitusele.

Kursusest on võimalik osa võtta kõikidel soovijatel, ka väljastpoolt Etnograafilist Ringi. Nendel palume kohale ilmuda Ringi esimesel kokkutulekul juba kella 6:00ks, et nimesid ülesse märkida ning muud vajalikku õiendada.

Etnograafiline Ring Kanadas

Gaidide raamatu tähtpäeva pikendatud

Et paljude soovile vastu tulla, on Eesti Gaidide Liidu Keskbüroo otsustanud edasi lükata kavatsetud mälestustekogu artiklite sissesaatmise tähtpäeva. Uueks tähtpäevaks on 31. märts 1985.

Oodatakse jutustusi meeldejäänud sündmustest Eestist, põgenikelaagreist kui ka tänapäeva gaidlusest. Teretulnud on fotod, väljavõtted päevikutest või kroonikatest ja laagrilehtedest. Soovitakse ka üksustelt lühiajalugu ja joonist üksuse märgist. Oleks tähtis, et ka nendest üksustest, mis enam ei tegutse, mõni endine juht saadaks materjali.

Laagrimälestuste osas võib saata kirjutisi või lugulaule huvitavatest sündmustest, tõestisündinud nalju, kui ka all-laagrite ja telkide salkade hüüdusid. Gaidid oleksid tänulikud, kui fotograafid, kes laagritest pilte on võtnud, annetaksid mõned fotod.

Artiklite saatjaid palutakse lisada linn ja asukohamaa, ka neiupõlve või hüüdnimi ja gaidlik tiitel või amet. Tippides on soovitav rida vahel jätta; käsitsi kirjutada hästi selges käekirjas. Oodatakse artikleid ka nooremalt generatsioonilt.

On juba saabunud palju huvitavat materjali. Kõige virgem oli Juta Järv Kanadast, kes kirjutas Meerbecki gaidrühmast Saksamaal. Kahjuks aga teistest D.P.-aegsetest Saksamaa üksustest või malevatest on väga vähe sisse saadetud. Samuti oleks vaja materjali Taani, Inglismaa ja Argentiina endiste üksuste kohta. Austraaliast on senini kõige rohkem tulnud; eriti palju ajalooliselt väärtuslikke fotosid Agnes Pank-Pedajalt. Terve oma gaidluse fotoalbumi laenas Aino Kaselaan ning Ly Pajusi luba kasutada Geislingenist kaasa toodud hellakeste pere päevikut. Ann Lehtmetsalt saabus foto Pax Ting maailmalaagrist Ungaris a. 1939 ning Virge Hintilt on fotosid gaidide kodus Our Chalet's viibimisest ning väljavõtteid tütre päevikust. Ene Runge on teinud äratõmbeid ajaloolistest kirjutistest ja protokollidest ning paljud teised on kirja pannud huvitavaid mälestusi ja naljalugusid.

Kõik kirjutised ja fotod saata aadressil:

Gdr. Siiri Puust
497 Mt. Vernon Rd.
Buffalo, N.Y. 14226
U.S.A.
Telef. (716)839-0761

Et ei ununeks!

Meie lahkumine kodumaalt 40 aastat tagasi punalaviini hävingu eest põgenemiseks on langemas unustusehõlma, milline aga peaks olema kirja pandud ajaloo lehekülgedele hoiatuseks vabadele rahvastele ja meeles pidamiseks meie järeltulijaile. Meie julged ettevõtmised, teod ja läbiviimised kohustavad igaühte enda seiklusi talletama, milleks eeltööd on juba käigus. Nimelt loodame ja ootame seikluskirjeldusi põgenik-eestlastelt terve kodumaa ulatuses, kusjuures jutustuse pikkus oleks umbes viis raamatulehekülge ja hõlmaks endas põgenemise plaanitsemise ja tegeliku retke kuni vabasse paika või praeguse asukohamaani väljajõudmiseni. Väga soovitav oleks ka mõni ülesvõte juurde lisada, mille soovikorral hiljem tagastame. Jutt koos autori nimega avaldatakse koguteoses. Kes aga mingil põhjusel soovib avalikkusele anonüümiseks jääda, palume kaastöö saatmisel sellest teatada. Et tõetruud tagapõhja säilitada ajaloolisest seisukohast lähtudes, peaks sündmuste ajad ja kohanimed olema võimalikult täpsed.

Koguteos on kavandatud umbes 250-300 leheküljelisena, milline, muidugi olenevalt autorite asjasse suhtumisest ja reageerimise kiirusest, võiks juba eelolevateks jõuludeks lugejalauale ilmuda. Informatsiooni saab ja kaastööd saata: R. Marley, 9 Parravano Court, Willowdale, Ontario, Canada M2R 3S8, tel. (416) 223-0080.

R.M.

Eesti kunstinäitus tv-s

MacLean & Hunter Gable, channel 10 Etobicoke näitab 1/2-tunnilise programmi eesti kunstinäitusest Etobicoke Civic Center'is. Programmis esinevad aupeakonsul Ilmar Heinsoo, näituse korraldaja Lia Holmberg ja kunstnikud Abel Lee, Osvald Timmas ja Ruth Tulving. Saade on 27. jaan. kell 1.00 p. ja 31. jaanuaril kell 7.30 õ.

KAI KÄÄRID

MAALID MÜÜGIL suures valikus.

Helistage ette 225-5595.

390 Princess Ave., Willowdale

„Natsijaht“ õitseb USA raamatuturul

Üsna ootamatult on löönud USA-d naeruvääristav „natsijaht“ või „sõjakurjategijateks“ tembeldamise hoogtöö teem õitsema ka kirjanduses. Nii pro kui contra. Harcourt Brace Jovanovichi väljaandel ilmus endise OSI direktori Allan A. Ryani poolt kirjutatud „kirjanduslik süüdistusakt“ pealkirjaga „Quiet Neighbors: Prosecuting Nazi War Criminals in America“. New Yorgi osariigis Woodhavenis ilmuv „Americans For Due process“ soovitab mitte kulutada 15.95 dollarit Ryani toetamiseks, vaid tutvuda tema „elutööga“ oma kodukoha raamatukogus.

N. Liitu deporteerimisele määratud J. Demjanjuki tütre Lydia Demjanjuki koostatuna ja tema poolt väljaantuna ilmus „The Hunters and the Hunted“ — „detailed history of the genesis of the OSI“. Raamatu hinnaks on 10 doll. + 1.00 dollar saatekulu. Raamatut soovitatakse tellida autorilt aadressil: PO Box 31424, Cleveland, OHIO 44131.

Nagu Ryani puhul, nii soovitatakse ka Rochelle G. Saideli teosega „The Outraged Conscience: Seekers of Justice for Nazi War Criminals in America“ tutvuda kohalikus raamatukogus. Väljaande kirjastas State University of New York Press ja selle hinnaks kõvas köites on 29.50, brošüüris 9.95 dollarit.

Tulemas on raamat ennast „natsikütiks“ ülendanud Charles R. Allenilt, nagu ta ABC Nightline's teatas. Tema raamatu eesmärgiks või sisuks pidavat olema käsitleda „. . . the US government's efforts to block the prosecution of alleged „Nazi war criminals“.

Lääs uinub surmaootel

JOONAS UULU

2.

Dostojevskit ühiskonnakriitikuna on interpreteerinud paljud ta kolleegid, huvitaval viisil on seda teinud baltisaksa päritoluga romaanikirjanik ning Nobeli-laureaat Herman Hesse (1872—1962), kelle vanaisa Carl Herman Hesse (surnud 1896 a. 94-aastasena), keiserlik vene riiginõunik, töötas Paides kreisiarstina. (Hermann Hesse kirjutas saatesõna lauluõpetaja Monika Hunniuse mälestusteosele „Mein Onkel Hermann“ (E. Salzer Verlag, 1955). Kreisiarsti Hesse maja asus Paides Pika tänava alguses — vist nr. 4 — Hans Kõva maja kõrval ja seal asus lühikest aega ka ajalehe „Järva Teataja“ toimetus. Suur ja haruldaste puudega aed, millist Hermann Hesse nimetab „Eden“, oli siis veel kenasti korras. See Monika Hunniuse mälestusteos, lisades palju meie kultuuriajaloole, väärib tõlkimist. Raamatu kaaneillustratsioon kujutab vaadet majale aia poolt, nagu see oli veel aastail 1941-44 — J.U.). Aastal 1920 avaldas kreisiarsti pojapoeg esseede kogu „Pilk kaosesse“ (Blick ins Chaos). Raamat olevat kirjutatud väheste kuude kestel Bernis aastal 1917. Maailmasõda käis kolmandat aastat... Kirjanikku huvitas tol ajal analüüsida maailmapalangu ja meeletu tapatalgu tagapõhja... ja Dostojevski kaugele oma ajast etteulatuvat nägijapilku.

Dostojevski romaani lahkab autor silmatorkavalt pealkirjastatud essees „Vennad Karamazovid ehk Euroopa häving“. Ta leiab, et suur vene romaanikirjanik ennustab kogu Euroopa langust tolle kihutava troika ohvriks, nimelt vaimse Euroopa hävingut. Aasialik ideaal hakkab siin maad võtma, see neelab Euroopa vaimu. Moraalsed põhialused laostuvad.

Mis on aasialik ideaal? See on loobumine senistest moraalinormidest, uue ohtliku usundi omaksvõtt, nagu vana munk Zosiima romaanis ennustab... Romaani kolme köite kestel, väidab Hesse, muutuvad kõik endised kindlad normid ja ideaalid tegelastele küsitavaiks... Selline „vene inimene“, kes on hüljanud kõik moraalinormid, muutub sümboliks, hea ja kuri, Jumal ja Saatan on selles ühinenud. Karamazov — see on hävingueelne inimene.

Karamazovlikku elementi — kaootilist, metsikut, ohtlikku, ebamoraalset — võidakse hinnata positiivselt või negatiivselt, kuid see vallutab Euroopa. Tol ajal, kui Hesse kõnesolevat analüüsi kirjutas ja maailmasõda möllas, konstateeris ta: Karamazov domineerib enam kui kunagi varem. Euroopa häving läheneb kui hirmus katastroof ölgu revolutsiooni ja tapatalgutega või ilma nendeta — korruptsiooni, varguste, mõrvade ja muude vägivallatsemistega.

Hävingule vastu minev inimene on hirmuäratav koletis, see on midagi looma ja inimese vahepealset. Antiikaeg, Euroopa kultuuri särav õitsengufaas, ei läinud hävingule vastu Nero, Spartacuse ega germaanide ajal, see haaras tol korral kinni Jeesuse õpetusest, ütleb Hesse. Aga nüüd on pool Euroopat, vähemalt pool Ida-Euroopat, teel kaosesse, ta kihutab pühas hullumeelsuses, kihutab kuristiku poole.

Mis on siis kõnealune sümboolne troikasõit, miks kihutab püha Venemaa hukatuse poole? Kuidas ja millal sai kihutamine alguse?

Kuritegevuse kiiret lisandumist, moraalilangust, perekonnaelu laostumist ja isatapmist kõrvuti troikasõiduga kirjeldab Dostojevski oma romaanis aastail 1879/80, Gogolil esines troikasümboolika neli aastakümmet varem... Aastaks 1880 oli Venemaal ähvardava kuju võtnud maailmavaateline liikumine, mida nimetati nihilismiks. Filosoofilise terminina — ladina keele sõnast *nihil*, ei miski — oli sõna käibel juba sajandi algul väljaspool Venemaad, sellega mõeldi üldtunnustatud moraalsete, poliitiliste ja eetiliste väärtuste eitamist.

Venes võttis möödunud sajandi keskel noorsoo hulgas maad opositsiooniline liikumine, mis ülistas just sellist negatiivset hoiakut — religiooni, moraalinormide ja autoriteetide eitamist, atentaate tsaarile ja valitsusvõimu esindajaile. Selliseid kehtiva korra trotsijaid nimetati nilistideks . . . Nihilismist nakatus esijoones haritlasnoorsugu — üliõpilased ja gümnaasiumide õpilased.

Sõna nihilist sai ilukirjanduses populaarseks aastast 1862 alates, kui Iván Turgenev (1818-1883) romaanis „Isad ja pojad“ (1862) oli seadnud nihilismi teose keskseks probleemiks... Nagu romaani tiitel osutab, on vastakuti asetatud kaks generatsiooni — isad, s.o. vanem, konservatiivne põlvkond, ja pojad — noor opositsiooniline põlvkond. Tegevustik mängib aastal 1859, konflikt on seega möödunud sajandi keskel aset leidnud idealistliku ning humanismist kantud isade-generatsiooni ja mässulise materialistliku, illusioonideta noorsoo vahel... Nihilist ei usu midagi, ei tunnusta mingeid autoriteete ega normisid... Vanemad, nende isad, on nende meelest naeru- ja kahetsusväärsed ajast maha jäänud inimesed... Kõik see, mille isad on üles ehitanud, mida nad kultuuriks ja eelmiste sugupõlvede pärandiks nimetavad, tuleb hävitada ja maha kiskuda. Omadest kogemustest teame, et selline loogika ja sellised fraasid pole ainult ilukirjanduslik fantaasia, vaid ka tegelik elu, sest ilukirjandus on tegeliku elu peegeldus, nagu seda eriti rõhutab sotsialistliku realismi teooria. „Kõik vana tuleb hävitada, see on meie esimene ülesanne!“ nii deklareeris ja õpetas 40 aasta eest meie kodumaal kehtima hakanud filosoofia. Seda fraasi korrati näit. Tartu ülikooli filosoofiaõpetuses, seda kordas tihtilugu tolleaegne võimas prorektor niihästi kateedrilt kui ka eraviisiliselt. Ilukirjanduses sai see printsiip populaarseks niisiis Turgenevi romaani kaudu aastast 1862 alates.

Suured nihilismi prohvetid nagu Herzen ja Bakunin elasid välismaal maapaos — Saksas, Shveitsis, Inglismaal ja mujal —, nad liikusid kogu Euroopas ning agiteerisid, vahetasid alatasa elupaika. Bakunini õpetusele on iseloomulik suur hävitamiskirg. Tema peateoses „Riik ja rahvas“ seisab esikohal parool: hävita võimalikult kõik, tee seda võimalikult kohe!

Kui inimene enda kõigist normidest, traditsioonidest ja autoriteetidest lahti ütleb, kas ta jääb siis vaimselt ja seesmiselt tühjaks?... Loodus ei salli tühjust. Kui inimlikud väärtused hüljatakse, astuvad asemele loomalikud. Need pääsevad maksvusele, kuna nad juba ürgaegadest peale peituvad inimhinge sügavustes tagasisurutud kujul, uinuvas olekus. Algab inimese loomastumine, bestialiseerumine... Looma käitumine on meile hästi tuttav: esimene konfliktide allikas on toiduprobleem. Loom haarab toidupala teise omasuguse suust, kui ta tunneb end jõu poolest üle käivat. Kõik vahendid ja võitlusviisid on lubatud eesmärgi saavutamiseks. Inimene, kes hülgab kultuuri- ja õigusnormid, toimib samuti looma kombel: ta võtab, kust võtta on, varastab, röövib, tapab. Aga inimloom läheb veel kaugemale: fanaatilise nihilismi kires hävitab ta ka seal, kus tal sellest otsest tulu pole, lõbu pärast.

Isad ja pojad, generatsioonide vastuolu ning nihilism üldiselt polnud mingi lokaalne probleem Venemaal poolteist sajandit tagasi. See on globaalne nähtus tänapäeval ja hoopiski aktuaalsem kui Turgenevi ajal, kui me ainult oma mugavuses suvatseme sellele tähelepanu pöörata. Millest tekib noorte hulgaline kuritegevus (ja laastamistööd koolides, kümnetesse miljonitesse ulatuvad kahjud)? Eks ole nihilismi selged väljapursked alatasa nähtaval meie endi keskel ja meie endi silmade all?

(Järgneb)

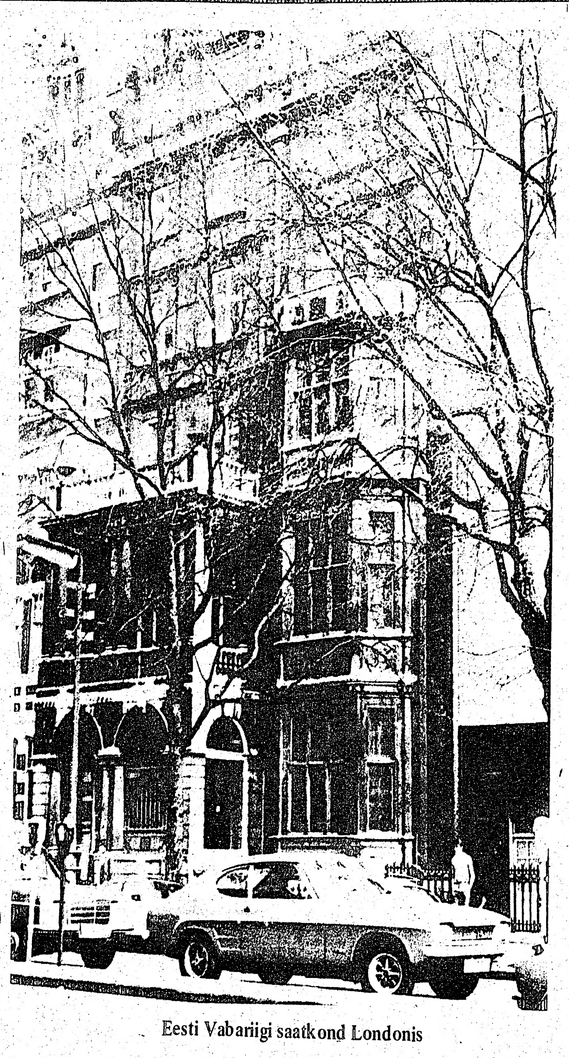

Eesti Vabariigi saatkond Londonis

Appi Eesti Vabariigi saatkonnale Londonis!

Tiiu Pärnsalu avas Eesti Ühispangas arve „Saatkonna restaureerimise fond", omapoolse 100-dollarilise panusega. Arve number on 7908-0.

Eesti saatkonda Londonis ähvardab sundmüük, kui ei puhastata hoone välipinnad. Juba 20 aastat tagasi jõustunud seadus, mis andis ümbruskonnasaastamis järelvalve asutusele suured õigused, on muutnud kuri-kuulsa Londoni udu vaid mälestuseks. Hakati puhastama hooneid. Suhteliselt lühikesel Queen's Gate tänaval on hooned puhastatud, kohendatud ja värvitud. Ainukese puhastamata hoonena on jäänud meie saatkonna maja. Hr. Ilves (surnud) ja hr. Taru püüdsid nii palju puhastada kui nad suutsid, see piirdus siiski ainult alumise korrusega. Hoone on aga seitsmekorruseline. Ka mõningad aknaraamid tahaksid uuendamist ja muidugi kõik vajavad värvimist. Samuti esindusliku trepikoja seinad ja lagi, mis on samuti seitsme korruse kõrgune. Selleks on vaja tellinguid, et üldse ligi pääseda ja ainult oskustöölised teavad, kuidas neid lagesid ja akanaid puhastada ja parandada.

Eesti saatkonnal on suured teened meie taassaavutatud Vabariigi tunnustuse hankimisel, hiljem ühenduse pidamisel teiste riikidega ning kaubandussidemete hankimisel.

„Skautlikal Õppeväljakuil" 1984 talvenumbris on artikkel skm. B. Rautsma sulest, kus ta kirjeldab 1920 juulis Londonis, Olympia Hallis asetleidnud I jamboreed, kus Eesti lippu. „. . . tervitasid inglise kuninglik perekond, maailma riikide suursaadikud ja mitme kümne tuhandeline rahvahulk, kes aplodeeris ja hõiskas meile — Bravo Estonia!"

Et Eestit juba siis tunti, oli tänu Eesti saatkonnale Inglismaal. Inglasele on staatus ikka veel tähtis, sellepärast märgukirjad, õiendused, artiklid jne., mis tulevad saatkonnast, leiavad vastukaja, neid loetakse. Saatkond on ava, mille kaudu saame vahendada meiepoolset informatsiooni praegugi suurt diplomaatilist rolli mängivale Briti valitsusele. Rootsis 1980 Esto-l oli meid koos 25.000 ja Kanadas mitte palju vähem. Kui igaüks paneks oma panuse, kui palju suudaksime teha! Teeme meiegi kõik mis meie võimuses, et püsiks see tükike meie Vabariigi pinnast.

Arve nimi on „Eesti saatkonna restaureerimise fond." Arve number on 7908-0. Sellest fondist väljaantavatele tshekkidele kirjutavad alla aupeakonsul Ilmar Heinsoo ja Henny Aruja ja annavad sellest aruanded.

HENNY ARUJA

Huvi Lääneranniku . . .

(Algus esiküljel)

jaantud Päevade Teated Nr. 2, milline saadeti kõigile läänekalda eestlastele kui ka teistele, kes selleks on soovi avaldanud, annab põgusa ülevaate Päevade käigust. Toimetaja on ürituste kirjeldusi illustreerinud tabavalt iseloomustavate pildikestega põhimõttel, et üks pilt ütleb enam kui kümme sõna. Lisaks Päevade üritusi kirjeldavale osale, sisaldab Teated ka majutamise reservatsiooni blanketi, pääsmete tellimislehe ja eelregistreerimise spordimängudest ja noorte olümpiaadist osavõtuks. Samuti on lisatud Päevade albumi tellimisleht ja tervituskuulutuste avaldamise sooviavaldus. Et teha Päevade kava enam arusaadavaks ka eesti keelt puudulikult või mitte valdavatele, on osa Teadetest inglise keeles. LEP Teated on piiratud arvul saadaval, pöördudes toimetaja poole aadressil: Helmuth Kalmann, 8159 SW 85th Avenue, Portland OR 97223.

KAKS TEATRIETENDUST

Juba pikemat aega on Los Angelese Eesti Maja Teater olnud kibedasti ametis, et Portlandis lavale tuua A. Kitzbergi muusikaline naljamäng „Kosjasõit". Vanameister Eduard Kikas on rakendanud lavastuses üle viiekümne tegelase, kes näitlejatena, lauljatena, muusikutena ja tantsijatena moodustavad innustatud teatri ansamble.

Tänapäeva ühiskonna probleeme käsitlev Einar Sandeni kahe-vaatuseline humoorikas naljamäng „Alcopill" esitatakse külakostina Chicago Eesti Maja Näiteringi poolt. Teadaolevalt on Chicago piirkonnast lisaks teatri rahvale oodata suurearvulist osavõttu ka segakoori ridades ja pealtvaatajaskonnas.

PÄÄSMED EELMÜGIL

Pääsmed on eelmüügil Päevade raames toimuvale kümnele maksulisele üritusele. Korraldajad on püüdnud hoida pääsmete hinnad võimalikult madalatena. Eriline soodustus on lastele ja noortele, kelledele on vaba sissepääs paljudele üritustele. Kolmele üritusele (Sõdurite ja sõprade pidu, Päevade ball, Rahvapidu) on pääsmed saadaval ainult ettetellimisel kuni 1. juunini 1985. Tellitud pääsmed hoitakse kättesaamiseks Päevade informatsiooni keskuses. Pääsmete tellimiseks, tellimislehe saamiseks või järelpärimiseks pöörduda pääsmete eelmüügi korraldaja poole aadressil: Fromhold Orav; 4470 SW Hall Blvd., Suite 323; Beaverton, OR 97005.

MAJUTAMINE

Seekordne läänekalda eestlaste suurkokkutulek on keskendatud Portlandi südalinna lõunaosas asuvasse Marriott Hotelli või selle vahetusse piirkonda. Et saavutada soodsamaid tingimusi ja vältida külaliskonna liigset killustamist mitmete peatuskohtade vahel, on Päevade juhtkond reserveerinud kõik Mariott Hotelli 400 üüritavat tuba meie käsutusse. Marriott on varustatud esmaklassilise sisseseadega. Selle hulka kuuluvad mitmed restoranid, tantsulokaalid, siseujumisbassein, koosolekute ruumid, ärid, avarad saalid, jne. Üle tänava asub rohelisusse uppuv Willamette jõe äärne park.

Meile võimaldatud soodustatud tubade hindadeks on öö-päevas: $44.00/ühele; $46.00/kahele; $51.00/kolmele; $56.00/neljale. Sellele lisandub 6% linna tulumaks. Lapsed alla 18 a. vanuses on tasuta kui samas toas vanematega: Lisavoodi (rollaway) $15.00.

Autode parkimine ja kohaletoomine toimub hotelli teenistujate poolt. Hotellis elavaile on soodustatud auto parkimise hinnaks $2.00 ja teistele külastajatele $3.50 öö-päevas. Maksulisi parkimisvõimalusi leidub küllaldaselt mõne bloki raadiuses Marriott hotellist.

On ülimalt soovitav teha hotelli reservatsioonid varakult, et kindlustada tubade saamine soodustatud hinnaga ja samaaegselt võimaldada korraldajaile õigeaegne ülevaade Päevadest osavõtu suhtes. Reservatsioonide tähtpäevaks on 15. mai 1985. Reserveerimisel on vajalik ühe ööpäeva hinna sissemaks Ameerika rahas. Tšekk või rahvusvaheline rahakaart (postal money order) kirjutada Marriott Hotel nimele, kuid saata koos reservatsiooni blanektiga majutamise korraldajale aadressil: Malle Kollom; 3051 SW Turner Rd., West Linn, OR 97068.

ALBUM

On kavatsusel Päevade albumi väljaandmine. Selle sisu pearõhk on asetatud Päevade sündmuste ja tegevuse üksikasjalisele edasiandmisele nii sõnas kui pildis. Samuti sisaldab album ka muud teadmisväärset ühenduses eestluse olemasolu ja säilitamisega. Oma rikkaliku andmete ja pildimaterjali koguga on LEP album kujunenud ajalooliseks kroonikaks, peegeldudes ühtlasi lääneranniku eestlaste elujõudu ja tegevusindu.

Väljaandele majandusliku aluse loomiseks võimaldatakse kõigile rahvuskaaslastele, organisatsioonidele ja ärilistele ettevõtetele avaldada tervituskuulutusi albumi veergudel. Tervitajate nimed avaldatakse albumile lisanduvalt ka Päevade üldkavas. Tervituskuulutuse hinnad, olenevalt formaadi suurusest on järgmised: üherealise kuulutuse hinnaks on $4.00; terve lehekülg $120.00; pool lehekülge $70.00; veerand lehekülge $40.00; kaheksandik lehekülge $25.00. Albumi hinnaks on $10.00.

Isikliku tervituse või kuulutuse avaldamiseks ja albumi tellimiseks pöörduda albumi toimetaja poole aadressil Helmuth Kalmann; 8159 SW 85th Avenue; Portland, OR 97223. Lääneranniku korraldavad kuulutuste ja albumi tellimiste vastuvõtmist ka Liidu esindajad erikeskustes.

Heinsoo Insurance Brokers Ltd.

Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Toronto, Ontario M4K 2R6
Telefon 461-0764

VAJATAKSE
TOIDU SISSEOSTJAT-VALMISTAJAT
3–4 korda nädalas 3-liikmelise täiskasvanute perekonna juurde Mt. Pleasant & Lawrence Ave. rajoonis. Hea tasu. Helistada 447-2750.

Genfis alanud . . .

(Algus esiküljel)

KOKKULEPE RAHULDAS PRESIDENTI

Pärast informatsiooni saamist välisminister George Shultzilt president Reagan kutsus ajakirjanikud Valgesse Majasse pressikonverentsiks ja avaldas nende juuresolekul kahekordselt rõõmu selle üle, et välisministrid Genfis kokku tulid ja selle üle, et nad läbirääkimiste lõpul tegid ühise avalduse. Nad olid jõudnud ühisele arusaamisele, kuidas vähendada pinevust suurvõimude vahel ning jätkata läbirääkimisi tuumrelvade arvu vähendamise alal. Kaugema eesmärgiga keelustada üldse tuumrelvade kasutamine sõjas.

Välisminister Shultzi sõnade kohaselt kõnelused Andrei Gromõkoga olid olnud sõbralikud ja asjalikud. Ühiselt avaldatud kokkuleppe kohaselt alal: kaugrakettide, keskmise lennukaugusega rakettide ja kolmandaks kaitsesüsteemi kuuluvate relvade nagu „Star War" süsteemi kuuluvate relvade alal.

1985 LÄBIRÄÄKIMISTE AASTA

Välisministrite nõupidamise tulemuste alusel president Reagan avaldas arvamist, et aeg on küps ja aasta 1985 saab kujunema läbirääkimiste ning nõupidamiste aastaks USA ja N. Liidu vahel. Ta avaldas tunnustust välisminister Shultzile ja tema kaaslastele Genfis saavutatud kokkuleppe sõlmimisel. Ühtlasi ta hoiatas läbirääkijaid ja Ameerika avalikkust üldse, et läbirääkimised N. Liidu esindajatega kulgevad väga delikaatses õhkkonnas, sest USA ja N. Liidu arusaamistes on suured erinevused. Ühisele arusaamisele jõudmiseks tuleb kulutada palju aega ja asjalikku mõtete vahetust. See kulu üldise rahu ja koostöö huvides ei ole mitte suur.

Välisminister Shultzi sõnade kohaselt tulevased läbirääkimised N. Liidu esindajatega saavad olla asjalikud, kindlad ja vajalisel määral paenduvad. Järelandmistel selle juures on oma piirid, millest kindlasti ei ole võimalik üle minna. Siia kuulub kindlasti katsetuste jätkamine kaugrakettide rünnaku vastaste relvade väljaarendamiseks N. Liiduga 1972 a. sõlmitud kokkuleppe piirides.

Washingtonist saadud informatsiooni kohaselt võivad eelläbirääkimised alata uute nõupidamiste korraldamiseks juba lähemate nädalate jooksul. Läbirääkimisi ja nõupidamisi kavatsetakse pidada vaheldamisi Washingtonis ja Moskvas.

A.N.

Modern Trend Interiors

TALVE-VÄLJAMÜÜK

Ostke headkvaliteedilist skandinaavia teak-, rosewood- ja tammepuu mööblit soodsate hinnaalandustega.

ELUTOA, SÖÖGITOA ja MAGAMISTOA KOMPLEKTE

STEREO/VIDEO KABINETID, LAMBID ja LAELAMBID ja palju muud kodu kaunistamiseks.

Lahtioleku ajad: esmasp., neljap. ja reede 10–9, teisip., kolmap. 10–6, laup. 10–5

7310 WOODBINE AVE. – MARKHAM – PÕHJAPOOL STEELES AVE. E.

475-6337

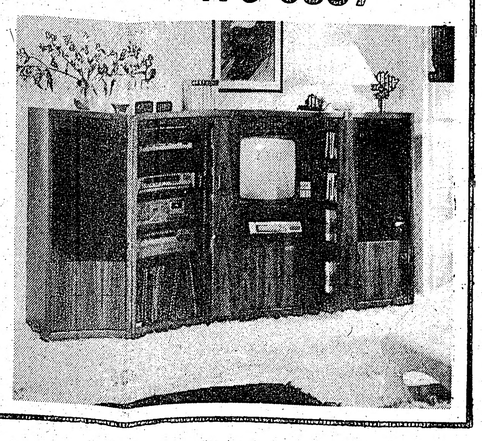

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

ANTON RÜÜTELMAN'i

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont.
M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres.,
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 20. jaan. kell 11.00 PÜHAPÄEVANE JUMALATEENNISTUS.

Pühapäeval, 27. jaan. KELL 5.00 p.l. vaimulik kontsert: „MUSICA DIVINA" koor ja orkester solistidega esitab Lembit Avessoni „MISSA SANCTA TRINITATIS" autori juhatusel.

Pühapäeval, 3. veebr. kell 11.00 hom. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS. Jumalateenistusele järgneb koguduse täiskogu koosolek. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS kell 1.00 p.l.

Pühapäeval, 10. veebr. kell 4.00 p.l. JUMALATEENISTUS Vabadussõja lõpu ja Tartu rahulepingu 65-da aastapäeva tähistamiseks. Jumalateenistusest võtavad osa E.V. aupeakonsul Ilmar Heinsoo, Eestlaste Kesknõukogu Kanadas, Eesti vabaduse eest võidelnud sõjameeste organisatsioonid ning Eesti gaidide ja skautide malevate esindused.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7.00 õ. kiriku saalis.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal ja leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID kell 3.00 p.l. iga õhtupoolse jumalateenistuse eel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis teisipäeviti kella 6.00—8.00 õ. ja neljapäeviti kella 2.00—8.00 õ. Kiriku kanselei on avatud neljapäeviti kella 10.00—8.00 õ.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto,
Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 20. jaanuaril kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul. PIIBLITUND kell 10 hommikul, õp. E. Heinsoo. Pühapäevakool. Leeritund.

Jumalateenistusele järgneb MOENÄITUS all seltskondlikes ruumes. Kohvi. Sissepääs $5.—.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 27. jaanuaril kell 11 hommikul.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kl. 9.30 hommikul. Pühapäevakool.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00— 18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeva hommikuti kl. 9.30–12 päeval; neljapäeva õhtuti kl. 6–8.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik,
Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 20. jaan. kell 17.00 JUMALATEENISTUS ja PÜHAPÄEVAKOOL. Järgneb leeritund.

Pühapäeval, 27. jaan kell 16.00 jumalateenistus VIRGINIA UNITED kirikus (Hwy 48 & Royal Beach Rd.).

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning igal esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

ARMAST SELTSI LIIGET

kapt. ANTON RÜÜTELMANN'i

mälestab

HIIDLASTE SELTS

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.
Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 20.jaan. kell 2.00 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanutele. Kell 3.00 p.l. JUMALATEENISTUS, kõneleb Allan Laur, duett: Ingrid ja Evert Söderholm. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.). Kell 6.00 õ. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS. Tunnistused ja kõne. Issanda surma mälestamine.

Kolmapäeval, 23. jaan. kell 7.00 PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

20. jaan. kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele, kell 11.00 lastele. Kell 11.00 hommikune JUMALATEENISTUS, kõnelevad V. Krabi ja H. Eller. Laulab noortekvartett. Kell 6.00 KUULUTUSKOOSOLEK, K. Raid. Flöödid.

ARMAST ABIKAASAT

AINO LEHTSALU't

sündinud 16. aprillil 1929 Loksal
surnud 7. jaanuaril 1985 St. Catharines

mälestab sügavas leinas

ABIKAASA

LAHKUNUD ARMAST KAASMAALAST

ARNOLD JOHANSON'i

mälestavad leinas ja avaldavad südamlikku kaastunnet abikaasa Salmele

ARNOLD KOPPA
MARTA KRÜÜNER
ALFRED KAARSOO abikaasaga
ALMA MEHO
ALEX PAAS abikaasaga
ÜLO RAABE abikaasaga
AARNE TAMRE abikaasaga
ELLA TAMRE
OLAF TAMRE abikaasaga
OSVALD TUULE abikaasaga
ANTS UIN abikaasaga

LAHKUS ARMAS VENNANAINE

AINO LEHTSALU

Mälestavad leinas

LEO ja ASTA

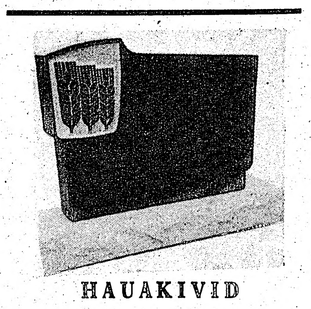

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

KAUAAEGSET KALLIST SÕPRA

ARNOLD JOHANSON'i

mälestavad vaikses leinas

STEVEN & HILJA
DOROTHY & MURRAY
PERRY & CATHY
HARRY & HILDA
KADRI & JOHN
TAAVO

ARMAST SUGULAST

KALLE KILU

mälestavad kurbuses

AGNES
TAIMI ja RUNE

LAHKUS ARMAS KONVENDIKAASLANE

dr. HARALD TUUL

sündinud 12. veebruaril 1916 Taageperas Eestis
surnud 9. jaanuaril 1985 sunnimaisuses Siberis

mälestavad leinas

ILVES, HERMAN
LIIGAND, ERIK
TEREM, ENDEL
SOOMET, ERMI
TEDER, HARALD

„MEIE ELU" asutas eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

KAUAAEGSET SÕPRA

KALLE KILU

mälestavad vaikses leinas

ALBERT ja AGNES LUKK
VAIKE PURGA

OMA ARMAST VILISTLAST

dr. HARALD TUUL't

sündinud 12. veebruari 1916 Taageperas, Valgamaal
surnud 9. jaanuaril 1985 Siberis

mälestab sügavas leinas

KORPORATSIOON FRATERNITAS ESTICA

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

ARMAST HÕIMLAST

KALLE KILU

mälestavad leinas

TAMA ja WOLLY ERNESAKS

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

ARMAST

major ERICH KÕIV'i

surnud 29. detsembril 1984 Montrealis

mälestavad leinas

GEORG LOOTUS abikaasaga

MÄLESTAME LEINAS LUGUPEETUD SELTSI KAUAAEGSET LIIGET JA ASUTAJAT LIIGET

ARNOLD JOHANSON'i

WINNIPEGI EESTI SELTS „SIDE"

Meie Elu
ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Poko's Meat Products äris .... 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St. Willowdale
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

LUGUPEETUD SELTSI LIIGET

GNEOMAR PAJUS't

mälestab

TORONTO EESTI SELTS

ARMAST

major K.S. dipl. ERICH KÕIV'u

mälestavad kurbuses

kolonel-ltn. K.S. dipl. AUGUST TOMANDER VR I/3 abikaasaga
kapten K.S. dipl. AUGUST NÕMMIK abikaasaga
kapten K.S. dipl. FERDINAND VÕSU abikaasaga

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

MÄLESTAME LEINAS ARMAST

ELLA TUPITS'at

sündinud 4. juunil 1894 Tartumaal
surnud 31. detsembril 1984 Stokholmis

LAINE ja ARNOLD ELJAS perekonnaga

Major Erich Kõiv'i mälestades

Major K.S. Dipl. E. Kõiv suri 29. detsembril 1984 a. Montrealis pika haiguse tagajärjel. Ta sündis 21. mail 1900. a. Võrumaal.

Võttis osa õppur-sõdurina Vabadussõjast, selle algusest peale kuni lõpuni. Teenis algul Tartu kaitsepataljonis ja pärast, kui Tartu- ja Tallinna kaitsepataljonid liideti, 8-das jalaväepolgus.

Lõpetanud E. V. Sõjakooli- ja Kõrgema Sõjakooli Tallinnas. Lõpetanud Kõrgema Inseneriväe kooli Prantsusmaal, omades Sv. inseneri kutse. Paguluses lõpetanud mitmed eriala kursused Uppsala ülikooli juures Rootsis ja Montreali ülikooli juures Kanadas.

Teenis ohvitserina Pioneerpataljonis ja oli pikemat aega Sv. Ühendatud Õppeasutistes alaliseks lektoriks inseneriväe eriala ainete alal. Oli viimati Pärnu Kaitseväeringkonna ülemaks.

Rootsis töötas Uppsala ülikooli haigla laboratooriumis uurimisala assistendina. Kanadas töötas algul Montreali Hotel Dieu haigla uurimis osakonnas teadusliku uurijana; sellejärele oli Montreali Kliinilise Uurimise Instituudis, algul osakonna juhatajana ja pärast Instituudi administratiiv direktori abi. Instituut hindas E. Kõiv'i teeneid sellega, et nimetas ühe laboratooriumi tema nimeliseks ja pani vastava plaadi seinale.

Kadunu oli väga produktiivne ja suure töövõimega inimene. Tema on avaldanud trükis iseseisvalt ja koos teistega palju erialalisi kirjutisi ja uurimusi. Rootsis konstrueeris paberelektroforeesi aparaadi ja fotomeetri, mis on leidnud laialdase tunnustuse.

Ta kuulus pikki aastaid Montreali vanemate filatelistide perre ja võttis Montreali Jaani koguduse filatelistide koondise tööst ja tegevusest juhtivalt osa. Aastaid tagasi Monreali Jaani koguduse ruumides korraldatud ja hästi õnnestunud Balti riikide markide näituse korraldamine lasus suurimas osas tema õlgadel.

Oli Montreli Jaani koguduse nõukogu- ja Kanada Eesti Võitlejate ühingute Liidu esimeheks ning Montreali Eesti Võitlejate ühingu auliige.

Teda tunti ausa, otsekohese, energilise ja täpse inimesena ja sellega võitis üldise suure lugupidamise. Oli helde käeline annetaja oma kirikule ja teistele Eesti organisatsioonidele.

Akadeemiliselt kuulus Korp. WÄINLA vilistlaste perre.

Kallis Erich, Sinu maine teekond on nüüd lõppenud. Soovin Sulle rahuliku puhkamist. Oled teinud head tööd.

Puhka rahus.

ERNST TIIVEL

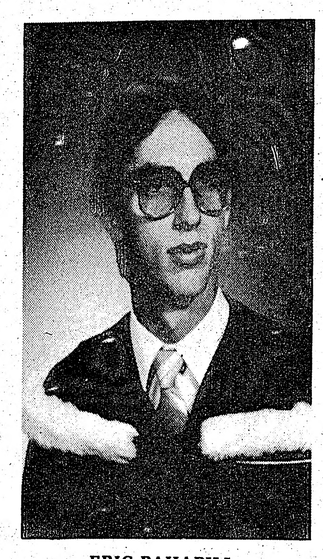

ERIC PAHAPILL

Sündinud 9. apr. 1961 a. Lõpetanud Richview Collegiate Institute'i Torontos. Jätkas õpinguid Toronto Ülikoolis, lõpetades 1984 a. kevadel B.A.Sc. kraadiga Industrial Engineeringu alal. Õpib edasi Toronto Ülikoolis taotledes Master of Business Administration kraadi. Akadeemiliselt kuulub Korp! Fraternitas Esticasse.

PLUMBING, HEATING and REPAIRS

Õli-, gaasi- ja elektriahjud, korstnavoodrid (chimney linings). Ahjude puhastamine ● Eesti äri

ROLAND KULLIK

Tel. (416) 275-1280

MASSAAZH & TERAAPIA

LEILI TERTS

Registered Massage Therapist

Vastuvõtt kokkuleppel.

Tel. 757-8679

Kes tappis lapsed?

Müstiline väikelaste surm Toronto Lastehaiglas jäi selgitamata pärat rohkem kui 3 aastat kestnud uurimist, mis riigile läks maksma üle 8 miljoni dollari. Kohtul ega politseil ei läinud korda mõrvarit avastada ega kohtulikule vastutusele võtta.

Politseilik laste surevuse selgitamine Toronto Lastehaiglas algas 28. märtsil 1981, kui seal ootamatult suri ainult läbivaatamiseks haiglasse viidud Justin Cook. Arstid ja personal olid juba alarmeeritud suure väikelaste surevuse tõttu selles haiglas. 3 päeva hiljem politsei arreteeris haiglaõe Susan Nelles'i, kuna tema oli haiglas valvekorral Justin Cook'i ja paljude teiste väikelaste müstilise surma ajal. Laboratoorselt oli tehtud kindlaks, et väikelaste surma põhjuseks oli üle normi suur digoxiinannus, mis lapsed mürgitas. Valvekorraõdedel ja teistel personaliliikmetel oli ligipääs arstimite kapile, kus hoiti ka digoxini, nii ei läinud korda kindlaks teha, kes lapsi mürgitas. Susan Nelles mõisteti õigeks.

Kohtunik Samuel Grange, kes teostas lõpliku uurimuse laste surevuse kohta Toronto Lastehaiglas, märgib oma kokkuvõttes, et politsei teotses õieti, arreteerides õe Susan Nelles'i. Temal olid selleks küllaldased andmed, kuid hiljem, kohtulikul uurimusel kõik need andmed osutusid kaudseteks, mitte süüditõestavateks tunnistusteks.

Susan Nelles'il on õigus saada hüvitust kohtus kulutatud juriidilise kaitse kasutamise eest, mille suurus tuleb lahendamisele kokkuleppe korras.

Ontario kohtuminister Roy McMurtry, kellele kohtunik Samuel Grange esitas oma rapordi, on avaldanud arvamist, et Susan Nelles on õigustatud saama hüvitust tema arreteerimise ja kohtuliku menetlusega seoseolevate kulutuste katteks, kuid enne seda ta peab võtma tagasi oma isikliku nõudmise politsei vastu $854,00 suuruses.

Kohtuministri arvates laste surma põhjuste uurimine ei ole veel lõppenud. Kui ilmnevad uued asjaolud ja tõendid, siis küsimus võetakse uuesti arutamisele. Politseil on kavas määrata eriline hüvitus sellele, kes aitab selgitada rinnalaste mõrvari, et võtta kohtulikule vastutusele.

Tervishoidlikke ääremärkmeid

Kas kõik on arsti süü?

Eelmises artiklis rääkisime moodsa arstiteaduse puudujääkidest ja mulle jäi südamesse kuri kahtlus, et lõpuotsas võis lugeja arstide peale päris korralikult kurjaks saada. Vaatame, mis olevused need arstid siis õieti on. On nad siis tõesti vaatamata oma haridusele nii isekad, et ei hooli, mida nad teevad?

Ma arvan, et nad ei ole ühte ega teist. Ma usun, et nad teevad oma tööd vägagi kohusetruult ja ennastsalgavalt. Kui nende hulka on ka sattunud mõni, kelle kutseeetika on madal, siis küsigem, missugusel alal niisuguseid inimesi ei leiduks. Üksikute tungalterade järgi ei saa veel öelda, et viljasaak on kehv. Kuid miks siis arst käitub nii nagu ta käitub? Miks ta annab patsiendile drooge, kui ta teab, et droogid ei paranda ja et neil on võimalikud kõrvalmõjud? Selleks on mitu head ja mõjuvat põhjust. Kõigepealt — tal pole midagi muud anda. Ülikoolis ei räägitud talle teelehest ega kummelikompressist mitte midagi.

Kui ta ka on aastates inimene ja looduse ravimeid oma lapsepõlvest mäletab või omal käel uurinud on, ta peab siiski nende soovitamisega ettevaatlik olema. Tema samme valvab arstide ühing, kes talle tegutsemiseks loa annab ja kes selle jälle igal ajal ära võtta võib, kui ta ettenähtud normidest kõrvale kaldub. Minul on lihtne suud pruukida, minult ei saa keegi arsti diplomit ära võtta, sest ma pole iial seda omandanud. Katsugu üks arst samasugust juttu ajada.

Teiseks võib arst kergesti kohtu alla sattuda, kui ta kasutab ebakonventsionaalseid ravivahendeid. Ta võib kohtu alla sattuda igal juhul, sest tänapäeval on kohtusse kaebamine ja fantastiliste summade nõudmine väga moes, kui ta on tegutsenud ettenähtud reeglite kohaselt, siis ei hakka seaduse hammas talle nii kergesti peale.

Kolmandaks tahab arst nagu iga teine inimene oma töö eest tasu saada. Droogidele võib olla alternatiive, kuid need võivad olla kulukad. Patsiendil pole raha ja riiklik kindlustus neid ei kata.

Neljandaks — ja see on kõige mõjuvam ning ühtlasi kõige kurvem põhjus — meie ise oleme kole agarad oma arstilt neid drooge nõudma. Meie hindame kõige kõrgemalt seda arsti, kelle käest me hästi kanged rohud minimaalse nuiamisega kätte saame ja kes nende kõrvalmõjudest võimalikult vähe räägib.

Pange ennast nüüd arsti olukorda. Ütleme, et te olete noor arst, täis idealismi ja siirast tahet inimsugu aidata. Ta ei taha kedagi droogidega mürgitada, vaid tahate inimesi õpetada, kuidas loomulikke teid pidi tervise juurde jõuda. Mida te selle hoiakuga saavutate? Arstide ühing tuleb teile krae vahele, seadus tuleb teile krae vahele, patsiendid pööravad teile selja, pikk õppeaeg on te rahakoti tühjaks teinud ja see jääb tühjaks. Kelle või mille eest te siis nüüd võitlete ja kui kauaks seda idealismi jätkub?

Ja nii olemegi jõudnud probleemi teise osa juurde. Majanduslik heaolu on teinud inimesest tervishoidlikus mõttes iseenda suurima vaenlase. Toit, mida me suurkaubamajadest ostame, on ümbertöötlusprotsessis muudetud niivõrd väärtusetuks ja keemiliste säilitusainete lisamisega niivõrd ohtlikuks, et ta on lihtsalt tarvitamiskõlbmatu. Enamus meist kannatab alatoitluse all, uskuge või mitte. Oleme ületoidetud, kuid alatoitlustatud. Samal ajal ei ole enamus meist füüsiliselt kuigi aktiivsed ega anna kehale võimalust liigseid kaloreid ära tarvitada. Kui kõiki surmapatte liigitama ja analüüsima hakata, siis mina olen alati pidanud suurimaks patuks ahnust, kuid olen viimasel ajal hakanud märkama, et laiskus käib sellel tihedalt kannul.

Eesti vanasõna ütleb, et laiskus on kuradi peapadi ja seda ta ka tõepoolest on. Meie oleme ebaterved sellepärast, et terve olemine nõuab teatavat meiepoolset panust, kuid meie ei ole valmis seda andma, meie tahame tervist kingituseks saada. Meie ei viitsi otsida suurkaubamaja toidule alternatiive, meie ei viitsi end füüsiliselt vormis hoida, meie ei viitsi suitsetamist maha jätta (mugavam on öelda: ma ei saa). Ja kui need eluviisid meid haigeks on teinud, siis ei viitsi me terveks saada, vaid mugavam on uskuda imerohtudesse. Ja neid imerohte jätkub.

(Järgmine kord — „Droogid, teadus ja seadus")

EERIK PURJE

„MEIE ELU" lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast „MEIE ELU"

Eesti arst valvekorras

19. ja 20. jaanuaril
dr. R. Pahapill 921-7777
26. ja 27. jaanuaril
dr. A. Rebane 461-6383

Loeng Indiast

Tartu Instituudi uue aasta avaloengu peab magister Liina Liivamägi, kes oskab oma tööd nii seada, et aegajalt saab vabaks York Ülikooli bioloogia lektori tööst. Sellist vaba aega ta siis kasutab ka reisimiseks.

Liina Liivamägi on varemgi Tartu Instituudis näidanud valguspilte ja rääkinud oma tähelepanekuist, nagu Hiina (1983) ja Himaalaja (1982). Seekord ta räägib oma pikemast reisist Indias. Loeng on teisipäeva õhtul kell 19.30, 22. jaanuaril.

Nihitsa vestc

Priisõitjad

Nagu jutustab lugupeetud spordiveteran Arno Niitme oma mälestusteraamatus, oli Tartu koolipoistel mõnikord kombeks teha priisõitu voorimehe troska tagumisel assil. Seda sai teha loomulikult ainult nii kaua kui voorimees nähvas piitsaga üle õla.

Minu kooli poisid armastasid teha ka priisõitu kresla kannustel kui peremees seda ei märganud. Mõni julgem tegi priisõitu bussi tagumisel redelil, mida mööda kanti pakke bussi katusele. Kui buss võttis juba kiiremad tuurid peale, lasi redelist lahti ja mõni poiss maandus ninali maantee poris. Hiljem seletas, et bussijuht lasknud elektrivoolu redelisse, et muidusõitjast lahti saada. Uskujaid sellele jutule ju leidus, sest kuulajad olid poisijunnid ja Eesti oli kahekümnendate aastate keskel veel tehniliselt arengumaa.

Tänapäeva leidub teistmoodi priisõitjaid. On mehi, kes pärast üheksandat õllekannu — see on viies liiter — ajavad rinna ette nagu saunaahju ja kuulutavad tõemeeles:

„Eestlane ma olen ja eestlaseks ma jään!"

Ja hiljem räägib oma vägitegudest Omakaitses umbes selles stiilis, nagu seda rääkis õnnis Juhan labidaserva kompanii õllelauas:

„Meil seisis rünnak ees. Rügemendiülem ütles, et ründame vaenlast vasakult tiivalt. Ma ajasin vastu, et läheme paremalt tiivalt. Najah, läksime siis peale, aga saime venelase käest sugupärast sugeda. Pärast seda kui lakkusime oma punkrites haavu, tuli rügemendiülem minu juurde, patsutas õlale ja ütles: „Juhan, sul oli õigus. Oleksime pidanud paremalt tiivalt minema . . ."

Olgu omavahel tähendatud, et kange Juhan oli aukraadilt reamees.

Hiljem jagati rünnakust osavõtnutele rahasid ja riste rinda. Kange Juhan sai Saksa Risti Kullas. Ta põhjendas seda sellega, et ta vasak rind oli riste ja rahasid täis, ega polnud enam ruumi. Saksa Risti Kullas kanti teatavasti paremal rinnal.

Aga meil pidi olema juttu priisõitjatest. Olgu ligi lisatud, et kui mõne omaarust kange eestlase käest küsida, mis keeli ta lapsed räägivad, siis kolme kohalikku, välja arvatud armas emakeel. Ja kui koguda raha kas eesti organisatsioonide, poliitvangide või eesti kiriku heaks, on rahakott kas tühi või rauad kinni keevitatud. Mis sellest, et kange mees vajab ehk ise mõnikord ühiskonna tuge. Loomulikult ei saa taoliselt jõmmilt nõuda, et ta teaks, mis põhjustel istuvad eesti poliitvangid.

Päris kuradiks läheb asi, kui küsida selliselt kaheestlaselt allkirja märgukirjale poliitvangide vabastamiseks. Sal puhul on neil peaaegu standardvastus:

„Kui venelane mu nime sellelt lehelt loeb, siis tuleb ta siia ja tapab mind ära . . ."

Ehkki asjaosaline oli mõnikord ainult külakubjas Pinutaguse külas. Seega kõrgem poliitikamees, keda venelane tahab iga hinna eest likvideerida . . .

Eesti raamatuid ja ajalehti need jõmmid mõnikord loevad, aga üleõla. On ju nende arust lolle, kes loevad ja ostavad. Üht raamatut ja ajalehte võivad lugeda tuhanded sajandite vältel, ilma et pookstavid kuluks. Selge sott!

Mõni asja- ja rahamees on ise kolm päeva surmaga võlgu, aga ähvardab kalli kaasmaalase oma raske rahakotiga surnuks lüüa. Aga sellest kaukast ei tule midagi ühiskonnale. Ja ühel päeval on jäädav minek ning kui sugulasi pole, pärib vene riik koonerdatud varanduse.

Võibolla on see kõik sellepärast, et eestlane ei salli eestlast. Seda kinnitas ka Tammsaare oma „Tõde ja õiguse" teises osas, kus vana Maurus ütles Indrekule:

„Ükski ei armasta eestlast, eestlane isegi ei armasta. Venelane armastab venelast, sakslane sakslast, lätlanegi armastab pisut lätlast, aga eestlane eestlast ei armasta, ta armastab venelast ja sakslast — niisugune on eestlane."

Võibolla on sellega seletatav, et eestlased ei anneta eesti organisatsioonidele. Võibolla oleks asja huvides, kui anda organisatsioonidele nimed vene ja saksa keeles.

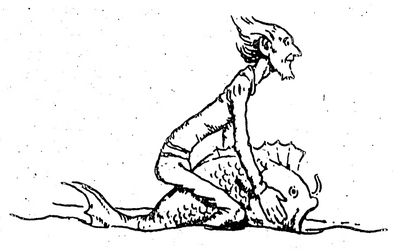

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

KUHU MINNA?

Esmasp., 7.—31. jaan. kunstinäitus Etobicoke'i Civic Centre'is.

Neljap., 17. jaan. pensionäride naiskoor ja tervisvõimlejate Pärastlõuna Kohv Eesti Majas algusega kl. 2 p.

Pühap., 20. jaan. EELK Peetri koguduse naisringi moenäitus algusega kl. 12.30 p.

Teisip., 22. jaan. mag. Liina Liivamäe loeng Indiast Tartu College'is algusega kl. 7.30 õ.

Laup., 26. jaan. Võitlejate Ühingu aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

Pühap., 27. jaan. Lembit Avessoni „Missa Sancta Trinitatis" Vana-Andrese kirikus algusega kl. 5 õ.

Pühap., 27. jaan. Asta Kaupsi lauluõhtu Baptisti kirikus algusega kl. 6 õ.

Pühap., 27. jaan. „Talihari '85" Eesti Majas algusega kl. 3 p.

Laup., 2. veebr. saarlaste küünlapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 6 õ.

Pühap., 3. veebr. muusikaõhtu Baptisti kirikus algusega kl. 6 õ.

„KALEVA" KONDOMIINIUM KORTERIMAJA

Omandage korter uues eesti mugavas, kvaliteedilises ja kättesaadavas korterimajas. Hinnad $90,200–96,800. Suurused: 1020-1075 rj. Huvi korterite vastu on suur muumaalaste poolt. Et korterimaja jääks ainult eestlastele, ärge viivitage, ostke nüüd.

Helistada: Guido E. Laikve, arhitekt, 444-6405 ehk 444-2897.

Ristsõna kahes keeles

„Meie Elu" 13. dets. 1984 tõi Mehis Kivilo kirja, milles asjalikult käsitati rahvuslusele väga tähtsat probleemi — eestluse hoidmiseks on vaja uusi ideid ja vahendeid.

Ajakiri „Varrak" käsitas neid küsimusi möödunud aastakümne jooksul ja mitmetest ettepanekutest tahaksin siinjuures esitada paar originaalsemat ja lootustäratavamat.

1. Üks vanemaid eesti pedagooge esitas idee — aidata eesti noori omavaheliselt tegutsema helilintide vahetamise kaudu — kõnelema, andma oma loomingut sõnas ja helis, diskuteerima, deklameerima, laulma — kõik eesti keeles.

Toimetusele saadetud helilindi näide oli vaimustav — seal oli skaudi-gaidi jutte, üks ingliskeelne muusikapala, mõned vanad-tuttavad eesti laulud, pisikatkeid luuletustest, Kopvillemi ja Andres Raudsepa laule, deklamatsioone, palju kahekõnesid ja Eesti hümn. Enamus lindistud asju oli tehtud noorte poolt, andes neile võimalusi ja kogemusi eneseväljenduseks, kriitikaks ja eesti keele diktsiooni harjutamiseks. Seesugune vastamisi helilintide vahetamise operatsioon oleks käepärane vahend eestluse hoidmiseks, mida Mehis Kivilo soovitab. Kui seesugune mõte hoogu saab, siis poleks selle tähtsus sugugi vähem, kui rahvatantsude ja laulukooride rahvuslik tulu.

2. Eestist põgenemisel mina sattusin Rootsi, millisest keelest mul kõigevähematki aimu ei olnud. Puudulik saksa- ja inglise keele oskus aitas veidi rootsi keele saavutamist, kuid kõige suurem õpetaja oli rootsikeelne ristsõnamõistatus, koos sõnaraamatuga. Aasta hiljem oli sõnaraamatut üsna harva tarvis ja uueks õpetajaks said rootsikeelsed kriminaalromaanid.

Miks mitte kasutada ka seda vahendit noorte järeleaitamiseks?

Two-way Bi-lingual CROSSWORD

INGLISE KEELEST EESTI KEELDE

(Äratrükk ajakirjast „Varrak")

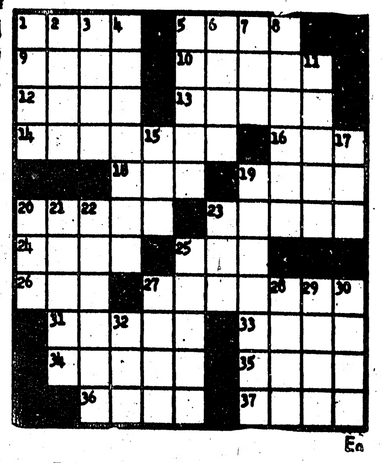

LOODREAD:

1. game (hunting)
5. cake
9. word
10. lovable
12. you
13. (see) computers
14. infant prodigy
16. create!
18. (see) beans
19. birch
20. in chain's
23. hollow
24. seaweed
25. number
26. get!
27. leftward
31. hundreth
33. row
34. from East
35. dreams
36. desire!
37. press!

PÜSTREAD:

1. (see) snake
2. texture
3. into dream
4. weightless
5. (see) boxes
6. green crop
7. own
8. (I) pour
11. of tie
15. help
17. twig
19. crookedness
20. if
21. (go) ahead!
22. of wire
23. roost
25. year
27. copper
28. mine
29. plough
30. warehouse
32. yes!

Ajakiri „Varrak" tõi aastate jooksul igas numbris ristsõnamõistatusi kahes keeles (ingliskeelne küsimus ja eestikeelne vastus ja ümberpöördult). Selle ettevõtte kohta saabus mitmeid kirju noortelt ja vanematelt, kus tänati ja nõuti jätkamist. Leidus neidki kaasmaalasi, kes aitasid konstrueerida seda „keerulist värki", mis polnud kerge töö. Kas „Meie Elu" oleks nõus seesuguse katsega?

22/12/84

H. RIGA

EESTI KEELEST INGLISE KEELDE

LOODREAD:

1. raspel
5. kiirtepärg
9. väitma
10. ilmne
12. toon
13. jõgi Aafrikas
14. astus sisse
16. noor plika
18. noogutus
19. lade
20. hoolitses
23. piid
24. Oklahoma linn
25. samm (pr.)
26. muna
27. linnukoerad
31. haigur
33. rapiir
34. lasso
35. üheksa
36. lepe
37. uurima

PÜSTREAD:

1. määr
2. Inglismaa jõgi
3. saadetud
4. kaunistas
5. teritatud
6. agar
7. säär
8. Portland, ...?
11. kaubandus
15. mõõduühik
17. artikkel (pr)
19. kuulas
20. tähestiku täht
21. viha
22. võltsitud
23. niplama
25. kroonleht
27. harjasetaoline
28. poeem
29. neiu nimi
30. näinud
32. naise nimi

(Lahendus järgmises lehes)